

Imatran yleiskaavan rakennusinventointi

Vastaanottaja

Imatran kaupunki

Asiakirjatyyppi

Raportti

Päivämäärä

22.01.2024

Laatija

Niina Uusi-Seppä/Ramboll Finland Oy

Tarkastaja

Iris Broman/Ramboll Finland Oy

Hyväksyjä

Marja Pelo/Imatran kaupunki

Sisällys

1	JOHDANTO	4
1.1	Selvityksen tausta ja tavoitteet	4
1.2	Selvityksessä käytetyt aineistot ja menetelmät	4
2	ALUEEN STATUS MAANKÄYTÖSSÄ JA ARVOTETUSSA KULTTUURIYMPÄRISTÖSSÄ	7
2.1	Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt	7
2.2	Maakuntakaava	8
2.3	Yleiskaava	10
2.4	Asemakaavat	12
3	ARVOT JA LUOKITUSPERUSTEET	13
	Arvoluokitus	15
4	KOHDELUETTELO	17
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	105
5.1	Aluekokonaisuuksiin liittyvät arvot	105
5.2	Rakennusperintöön liittyvät arvot	106
5.3	Suosituksset	107
6	LÄHTEET	109
6.1	Kartat ja ilmakuvat	109
6.2	Kaava-aineistot	109
6.3	Kirjallisuus, raportit, selvitykset	109
6.4	Muut	110
LIITEKARTAT 5 kpl		

1 JOHDANTO

1.1 Selvityksen tausta ja tavoitteet

Imatran kaupunki tilasi keväällä 2023 Imatran yleiskaavaa 2040 varten rakennetun kulttuuriympäristön täydennys- ja päivitysinventoinnin. Yleiskaava ”Kokoaan suurempi Imatra 2040” laaditaan koskemaan koko Imatran aluetta. Yleiskaavatyön tavoitteena on luoda suuntaviivat kaupungin maankäytölle aina vuoteen 2040 saakka. Koko kaupungin alueen käsittävällä yleiskaavalla määritellään kaupungin alueidenkäytön kehityksen isot linjat sekä osa-alueiden maankäytön kehukset yleispiirteisellä tasolla. Yleiskaavan on tarkoitus korvata kaikki Imatran alueelle aikaisemmin laaditut yleiskaavat. Hyväksytty yleiskaava ohjaa jatkossa tarkempaan toteutukseen tähtäävää asemakaavoitusta.

Yleiskaavatasoisessa rakennusinventoinnissa päivitetään aiempien selvitysten tiedot ja osoitetaan kaava-alueen paikallisesti merkittävät alueet ja kohteet tarpeellisin suojelumerkinnöin. Yleiskaava-alueella on useita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä alueita ja kohteita, jotka on jätetty tämän inventoinnin ulkopuolelle muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Etelä-Karjalan liitto täydentää parhaillaan (2023) maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön inventointia modernin rakennusperinnön osalta. Maakunnallisessa modernin rakennusperinnön inventoinnissa mukana olleita kohteita ei inventoitu yleiskaavainventoinnissa, mutta ne on arvoitettu yleiskaavaa varten. Maakunnallinen arvo ratkaistaan maakuntakaavatyön yhteydessä. Kohteet on lueteltu listan lopussa.

Inventoinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota selvitysalueen rakennetulle kulttuuriympäristölle tyypillisiin ominaispiirteisiin sekä alueellisiin ja/tai paikallisiin erityispiirteisiin.

Imatran kaupungilta yhteyshenkilönä on toiminut kaavoitusarkkitehti Marja Pelo. Työtä ovat ohjanneet lisäksi Sini Saarilahti ja Kristiina Pesola Etelä-Karjalan museosta sekä Tuija Mustonen Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta.

1.2 Selvityksessä käytetyt aineistot ja menetelmät

Työ aloitettiin laajaan alueeseen ja aineistoon perehtymällä. Selvityksessä on käytetty tausta-aineistona aluetta koskevia suunnitelmia ja selvityksiä, kaava-aineistoja, historiallista kartta-aineistoa ja ilmakuvia. Yleiskaavaa varten on tehty

vuonna 2020 **Imatran rakennetun ympäristön kehitysvaiheet** -raportti (Ramboll Finland Oy), jossa on nostettu esiin eri aikakausilta keskeisiä ilmiöitä ja rakennettuun ympäristöön liittyviä teemoja sekä esitelty aikakautta parhaiten edustavat kohteet. Tässä raportissa ei sen vuoksi esitellä Imatran rakennetun kulttuuriympäristön kehitysvaiheita.

Imatran rakennuskantaa on inventoitu melko kattavasti 1980–90-lukujen vaihteessa ja vuonna 1994 julkaistiin Lasse Ojosen raportti **Imatran rakennetun ympäristön kohteet**.

Nyt inventoitavat kohteet valittiin pääosin näiden raporttien pohjalta yhdessä ohjausryhmän kanssa. Lisäksi on huomioitu KIOSKI-tietokannassa olevat, aiemmin inventoidut kohteet. Maastotöiden yhteydessä mukaan nousi joitain uusia kohteita ja arvoalueita, joita ei ole aiemmissa inventoinneissa huomioitu. Kesällä 2023 Ritikankosken alueella tehtiin asemakaavainventointia, josta mukaan nousi kaksi kohdetta.

Imatran kaupunki tiedotti inventoinnista keväällä 2023 kiinteistönomistajille kirjeellä. Maastotyöt tehtiin 12.-16.6.2023 ja maastotöiden yhteydessä mukaan valikoitui myös joitain lisäkohteita. Muutama kohde käytiin tarkastamassa vielä 16.11.2023.

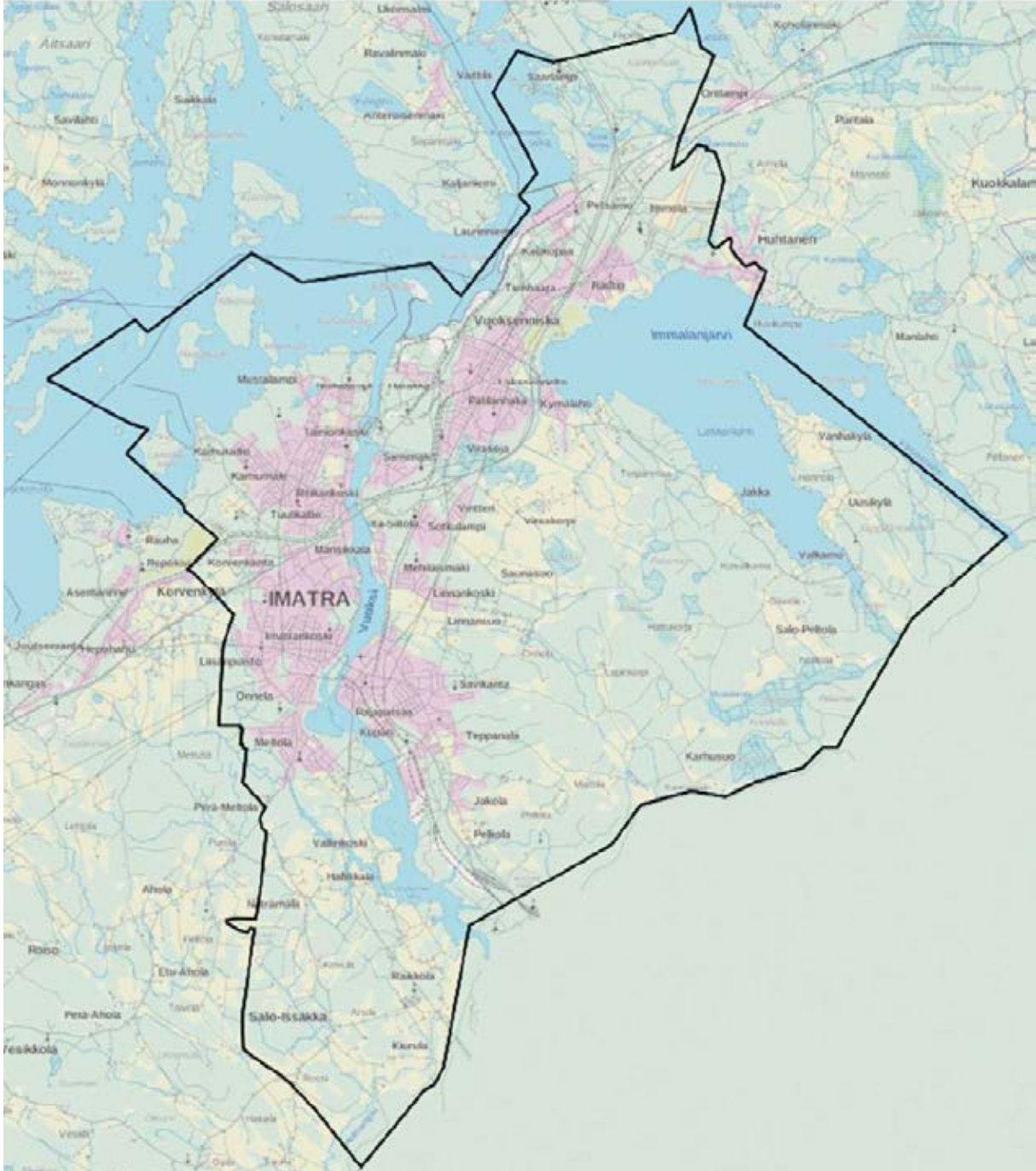
Maastotöiden yhteydessä alueet ja kohteet ympäristöineen valokuvattiin ja määriteltiin arvoalueiden raja-alueet. Yhtenäiset asuinalueet inventoitiin alueina, ei yksittäisinä kohteina. Alueille ja kohteille laadittiin lyhyt kuvaus, jossa tuodaan esille niiden ominaispiirteet ja suhde ympäristöönsä. Samalla arvioitiin kohteiden säilyneisyys ja todettiin ominaispiirteiltään muuttuneet tai puretut kohteet.

Inventointi tehtiin suoraan KIOSKI-tietokantaan, josta se on saatavissa myös paikkatietoaineistona.

Alueelta inventoitiin yhteensä 59 kohdetta ja 16 aluetta. Näiden lisäksi arvoitettiin maakunnallisessa täydennysinventoinnissa mukana olleet kohteet (15 aluetta ja kohdetta).

Inventointi on tehty Etelä-Karjalan alueellisen vastuumuseon käyttämään KIOSKI-inventointitietokantaan. Maastotöistä ja raportoinnista on vastannut rakennetun kulttuuriympäristön asiantuntija, FM Niina Uusi-Seppä.

Alustava arvottaminen tehtiin inventoijan toimesta. Arvotus vahvistettiin yhteisessä arvotuskokouksessa, johon osallistuivat alueellisen vastuumuseon, ELY-keskuksen, Imatran kaupungin sekä konsultin edustajat.

Kuva 1 Kaava-alueen rajaus Maanmittauslaitoksen pohjakartalla.

2 ALUEEN STATUS MAANKÄYTÖSSÄ JA ARVOTETUSSA KULTTUURIYMPÄRISTÖSSÄ

2.1 Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt

RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen. (Museovirasto, www.rky.fi).

Imatralla on seitsemän valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä:

- **Imatran Voiman ja Kuparin asuinalueet**
- **Imatrankosken kulttuuriympäristö**
- **Immolan kasarmialue**
- **Kaukopään tehtaan asuinalueet**
- **Niskapietilän tie**
- **Tornansaaren teollisuusalue, Neitsytniemen kartano ja Niskalammen asuntoalue**
- **Vuoksenniskan Kolmen ristin kirkko**

Museovirasto on valmistellut vuodesta 2022 alkaen ehdotusta Alvar Aallon suunnittelemissa 13 kohteesta koostuvan sarjan nimeämisestä Unescon maailmanperintökohteiden luetteloon. Vuoksenniskalle vuonna 1958 suunniteltu Kolmen ristin kirkko on yksi näistä kohteista.

Kolmen ristin kirkko on myös yksi Suomen DOCOMOMO-kohteista eli modernin arkkitehtuurin merkkiteoksista. Docomomo International (International Committee for Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the Modern Movement) on vuonna 1988 perustettu kansainvälinen modernin arkkitehtuurin tutkimus- ja suojelujärjestö, johon kuuluu noin 70 paikallisosastoa kaikista maanosista.

Docomomo Suomi Finland ry toimii modernin arkkitehtuurin asiantuntijaorganisaationa Suomessa. Keskeisin toiminnan osa on merkittävien arkkitehtuuri- ja ympäristökohteiden valikoiman ylläpitäminen.

Vuoksenniskan kirkko ja pappila on suojeltu Kirkkolailla. Imatran poliisitalo ja Immolan kasarmialueen rakennukset on suojeltu asetuksella 480/85.

Imatralla ei ole valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Kuva 2 Kolmen Ristin kirkko kuuluu modernismin mestariteoksiin.

2.2 Maakuntakaava

Etelä-Karjalan maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 21.12.2011. Maakuntakaava on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen yleispiirteinen suunnitelma maakunnan alueiden käytöstä. Siinä esitetään maakunnan yhdyskuntarakenteen ja alueidenkäytön perusratkaisut sekä maakunnan tavoiteltu kehitys noin vuoteen 2025. Maakuntakaavan tehtävänä on myös välittää valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuntakaavoitukseen.

Etelä-Karjalan liiton vuonna 2008 julkaisemassa ***Etelä-Karjalan maisema- ja kulttuurialueselvityksessä*** (osa 2) Imatralla on nimetty 19 valtakunnallisesti

tai maakunnallisesti merkittävää aluetta tai kohdetta, joista kaikkia ei kuitenkaan ole osoitettu maakuntakaavassa.

- **Vuoksen kulttuurimaisema**
- **Imatrankosken funkisrakennukset**
- **Imatran koski ja kruununpuisto**
- **Imatran Voiman asuinalue, Kuparin alue**
- **Imatrankosken aseman seutu** (Imatrankosken vanha keskusta)
- **Mustalampi ja Suon alue** (ei osoitettu maakuntakaavassa)
- **Tornansaari, Niskalampi ja Neitsytniemi**
- **Harakanhovi**
- **Ritikanranta**
- **Sienimäen kartano**
- **Siitolan kartano**
- **Alvar Aallon suunnittelemat tyyppitaloalueet** (Karhunkatu/Hukan-
katu, Lakasenpelto, Petsamo, Sienimäki)
- **Saimaanhovi**
- **Kaukopään tehtaiden asuinalueet**
- **Kolmen ristin kirkko**
- **Immolan hovi**
- **Immolan kasarmialue**
- **Niskapietiläntie**
- **Viraskorven kulttuurimaisema** (ei osoitettu maakuntakaavassa)

Kuva 3 Karhunkadun tyypitaloalue on Alvar Aallon suunnittelema.

Kuva 4 Imatrankosken funkisrakennukset on luokiteltu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

2.3 Yleiskaava

Imatran yleiskaava "Kestävä Imatra 2020" on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.4.2004. Siinä rakennussuojelukohdevalinta on rajattu 60-lukuun ja sitä vanhempiin merkittäviin kohteisiin.

Yleiskaavalla suojellut rakennuskohteet:

1. Piponiuksen talo
2. Lähteen talo (purettu)
3. Imatran poliisitalo
4. Kansallispankin Imatran toimitalo
5. Hotelli Väärätalo
6. Lahtisen talo
7. Evälahden talo
8. Pitsitalo
9. Imatrankosken virastotalo
10. Imatrankosken ent. työväenopisto
11. Imatrankosken koulu (purettu)
12. Imatrankosken lukio
13. Imatrankosken sankarihauta-alue
14. Imatrankosken sillat
15. Imatrankosken kirkko ja kellotapuli
16. VR:n asuintalot Virtakujalla (2 kpl)
17. Uimahalli-urheilutalo
18. Kotiseutumuseo Karjalainen kotitalo
19. Asevelitalo
20. Mansikkakosken teräskehikkosilta
21. Itä-Siitolan koulu ja asuinrakennus
22. Paavilaisen talo
23. Rönneäen kartano
24. Tainionkosken virkailijakerho
25. Tainionkosken 30-luvun koulu
26. Tainionkosken kirkko

27. Tainionkosken työväentalo
28. Tainionkosken postitalo
29. Kiisselin talo
30. Ahtiaisen talo
31. Stora Enson metsäkonttori
32. Harakan hovi
33. Saimaanhovi
34. Karhumäen siunauskappeli
35. Kauppalan talo
36. Honkaharjun koulu (purettu)
37. Vuoksenniskan yläaste ja lukio
38. Elokvateatteri Bio Vuoksi
39. Kansallispankin Vuoksenniskan toimitalo
40. Yhdyspankin Vuoksenniskan toimitalo
41. Vuoksenniskan ent. poliisitalo
42. Vuoksenniskan sankarihauta-alue ja rukoushuone
43. Vuoksenniskan vesitorni
44. Immolan hovi
45. Kaukopään koulu
46. Immolan kasarmialue

2.4 Asemakaavat

Imatralla on voimassa useita asemakaavoja. Niissä esitetyt suojelumerkinnot koskevat pääosin edellä mainituilla valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävillä alueilla sijaitsevia kohteita tai yleiskaavassa suojeltuja kohteita. Näiden lisäksi Inkerinaukiolla sijaitseva funkkiskioski on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa nro 937 ja asemakaavaehdotuksessa 1116.

3 ARVOT JA LUOKITUSPERUSTEET

Kohteiden arvoja ja ominaispiirteitä on tarkasteltu kolmen määrittelyperusteen kautta. Kohde voi olla historiallisesti arvokas, rakennushistoriallisesti/rakennus-taiteellisesti arvokas ja/tai maisemallisesti/kaupunkikuvallisesti arvokas. Lisäksi on tarkasteltu kohteiden säilyneisyyttä suhteessa niiden alkuperäisiin ominais-piirteisiin tai johonkin tunnistettavaan, kohteen historiaan liittyvään vaiheeseen.

Historialliset arvot

- asutushistoria

Alue tai rakennus edustaa jonkin ajan tyypillistä asuinrakentamista.

- teollisuuden, kaupankäynnin ja liikenteen historia

Alue tai rakennus edustaa jonkin ajan merkittävää teollisuus- tai liiketoimintaa tai liikennöinnin muotoja.

- sivistyshistoria

Rakennus edustaa alueen koulutuksen tai muunlaisen sivistyksen levittämisen historiaa.

- aatehistoria

Rakennus tai alue edustaa alueella poliittista kehitysvaihetta.

- henkilöhistoria

Rakennus on toiminut alueella merkittävänä pidettävän historiallisen henkilön koti-
tina tai työpaikkana.

- kaavahistoria

Alue edustaa tietyn aikakauden kaupunkisuunnittelua tai kertoo kaupungin kehi-
tyshistoriasta

- sosiaalhistoria

Alue edustaa jonkin tietyn aikakauden sosiaalisen luokan arkielämän muodostu-
mista kokonaisuutena.

- hallintohistoria

Kohde edustaa tietyn aikakauden valtakunnallisen, alueellisen tai paikallisen hal-
linnon historiaa

- kulttuurihistoria

Yleistermi kaikelle sille historialle, jossa ihmisen toiminta on merkittävää ja näkyvää; alueella tai rakennuksessa näkyvät useammat edellä mainitut historian piirteet tai muu merkittävä ihmisen ja yhteiskunnan toiminnan ominaispiirre.

Rakennushistorialliset ja –taiteelliset arvot

- rakennushistoria

Rakennus tai alue edustaa joko tyypillisesti tai vaihtoehtoisesti täysin poikkeuksellisesti jotain historiallista rakennustapaa tai rakennusteknistä innovaatiota/teknologian kehitystä.

- arkkitehtuuri/rakennustaide

Rakennus tai alue edustaa tietyn ajan rakennustyyliä/arkkitehtuurin ominaispiirteitä tai se on edustava esimerkki tunnetun arkkitehdin töistä.

Maisemalliset/kaupunkikuvalliset arvot

- Rakennus on tärkeä osa maisemallista/kaupunkikuvallista kokonaisuutta tai muodostaa tärkeän kohteen (maamerkin/kiintopisteen) osana maisemaa/kaupunkikuvaa

Säilyneisyys

- Hyvin säilynyt kohde

Alue tai rakennus on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme säilyy.

- Kohtalaisen hyvin säilynyt kohde

Alueella tai rakennuksessa on voitu tehdä kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

- Merkittävästi muutettu kohde

Rakennuksen ulkoiseen hahmoon tai alueen rakenteeseen on tehty merkittäviä muutoksia. Alkuperäisiä tai alkuperäisen kaltaisena kunnostettuja rakennuksen tai alueen osia on kuitenkin mahdollista edelleen tunnistaa. (Merkittävästi muutettuja alueita ei ole otettu tässä työssä inventoitavien kohteiden joukkoon.)

- Täysin muutettu kohde

Alkuperäistä rakennusta ei ole enää mahdollista tunnistaa ulkoapäin.

Rakennusperintölain (§8) käyttämiä kriteerejä suojelun edellytyksistä:

- Harvinaisuus tai ainutlaatuisuus (harvinaisuus)
- Historiallinen tyyppisyys alueelle (tyypillisuus)
- Aluetta tai tiettyä aikaa kuvaavat tyyppiset piirteet (edustavuus)
- Alkuperäistä tai sitä vastaavan käytön, rakentamistavan, arkkitehtuurin tai tyylin ilmeneminen ja jatkuminen (alkuperäisyys)
- Merkitys historiallisen tapahtuman tai ilmiön todisteena tai siitä kertovana ja tietoa lisäävänä esimerkkinä (historiallinen todistusvoimaisuus)
- Näkyvissä olevat eri aikakausien rakenteet, materiaalit ja tyylipiirteet, jotka ilmentävät rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta (historiallinen kerroksisuus)

Arvoluokitus

Kohteet voidaan jakaa arvoluokkiin sen mukaan, miten paljon ja millaisia arvoja niillä on, miten hyvin arvokkaat ominaispiirteet ovat säilyneet ja miten ainutlaatuisia tai tyyppisiä ne ovat. Tässä inventoinnissa on käytetty pääasiassa arvoluokkaa paikallinen, koska valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kohteet eivät sisältyneet inventointiin. Joitakin maakunnallisesti merkittäviin alueisiin liittyviä kohteita on kuitenkin käyty tarkistamassa.

Ei arvotusta

- Ei merkittäviä historiallisia, maisemallisia/kaupunkikuvallisia tai rakennustaiteellisia arvoja.

Paikallinen

- Kohde liittyy paikallishistoriaan.
- Usein osa suurempaa kokonaisuutta.
- Rakennus on säilyttänyt alkuperäisen hahmonsa, siinä on säilyneitä rakennusosia ja uudet kerrostumat ovat sopusuhtaisia.
- Merkittäviä maisemallisia/kaupunkikuvallisia, rakennustaiteellisia ja/tai muita arvoja.

Maakunnallinen tai paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi

Alue on osoitettu maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäväksi tai sitä on maakuntakaavan täydennysinventoinnissa (2022–23) ehdotettu maakunnallisesti merkittäväksi. Maakunnallinen arvo määrittää maakuntakaavatyön yhteydessä.

4 KOHDELUETTELO

Selvitystyön lähtöaineistoina on käytetty pääasiassa Etelä-Karjalan museon Kioski-tietokannan kohdetietoja sekä Rambollin vuonna 2020 tekemää selvitystä Imatran rakennetun ympäristön kehitysvaiheet.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat alueet on pääosin jätetty tarkastelun ulkopuolelle, mutta joitain päällekkäisyyksiä saattaa olla, kun esimerkiksi aluerajauksia on tarkistettu. Suurin osa kohteista on inventoitu aiemmin ja niiden tiedot on nyt vain päivitetty. Mukana on kuitenkin myös muutama inventoinnin aikana esiin tullut uusi, aiemmin inventoimaton kohde. Arvoluokaksi on joissain kohteissa ehdotettu maakunnallisesti merkittävää, mutta maakunnallinen arvo päätetään maakuntakaavatyön yhteydessä.

Alueet

1. Elektrokemiallisen tehtaan konttori ja asuinalue

Kuvaus

Finska Elektrokemiska Ab toimi vuosina 1898–1967. Yhtiön nimi oli vuodesta 1938 Elektrokemiallinen Oy - Elektrokemiska Ab. Kotipaikkana oli Ruokolahti, kunnes Imatran kunta perustettiin vuonna 1948. Tehtaan konttori ja toimihenkilöiden asuinalue sijaitsee rautatien ja Pietarintien välisellä alueella. Punatiilinen, klassistinen konttorirakennus on valmistunut 1920-luvun lopulla. Rakennuksen päädyssä on pyöreä kuvioitu betonilaatta, jossa teksti: Finska Elektrokem. A.B Imatra.

Konttorin pohjoispuolella on neljä puurunkoista asuinrakennusta, jotka on rakennettu tehtaan toimihenkilöille. Asuinrakennuksissa on tapahtunut jonkin verran muutoksia, mutta niissä on säilynyt 1920-luvun klassismin tyyli-
piirteitä.

Arvotus

Merkittävän teollisuuslaitoksen 1920-luvun konttori ja asuinalue Pietarintien varrella.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti elinkeinohistoriaan ja sosiaalishistoriaan.

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Rakennuksissa on tapahtunut muutoksia, mutta pääpiirteissään alue on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Uusi arvoalue

Arvoluokka: Paikallinen, suojeltu asemakaavalla sr-2 ja sr-3

2. Imatran Rautatehtaan asuntoalue

Kuvaus

Imatran Rautatehtaan asuntoalue, myöhemmin Ovako Oy:n ja Imatra Steelin asuntoalue, on rakennettu vuosina 1935–1960. Alueen keskellä on vesitorni. Toimihenkilöiden asunnot sijoittuvat Ensontien itäpuolelle. Nämä ovat kerrostaloja, sekä huvilatyyppisiä funktionalistisvaikutteisia omakotitaloja. Alueen arkkitehtejä ovat olleet Maj Wasz, joka suunnitteli myös Tipulan (koulu ja asuinrakennus 1949), Tor-Eric Herler, joka suunnitteli mm. Ovakon konttorirakennuksen 1949, ja Bertel Liljeqvist, jonka ansiot teollisuuden asuinrakennusten suunnittelijana ovat huomattavat muillakin teollisuuspaikkakunnilla.

Arviointi

Vähintään paikallisesti merkittävä, moderni tehdasyhdyskuntaan liittyvä asuinalue Ensontien varrella.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan ja sosiaalihistoriaan.

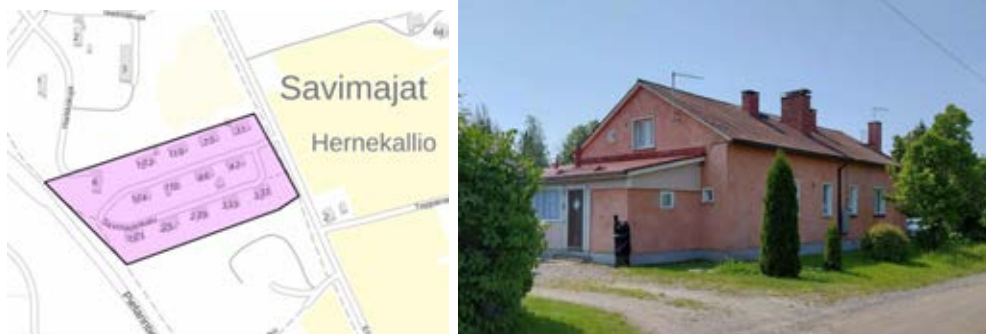
Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi, /s asemakaavassa

Rajausta muutettu (Vanha rajausta: Imatran rakennusinventointi 1994)

3. Imatran Rautatehtaan Savimajat -asuntoalue

Kuvaus

Savimajojen asuntoalueen suunnitteli arkkitehti Albert Richardson vuonna 1942. Rakennukset edustavat työväen asuinaluehierarkian keskivaihetta. Savimajoissa arvellaan asuneen erikoisammattimiehiä ja työnjohtoporrasta. Niissä oli useimmiten yhtä perhettä kohden neljä asuinhuonetta ja keittiö sekä vesiklosetti, joka kuului tavallisesti ainoastaan toimihenkilöille. 1940-luvun funktionalismia edustavat talot ovat tiilirunkoisia, puolitoistakerroksisia, rapattuja ja kalkkimaalattuja satulakattoisia paritaloja, jotka on ryhmitetty tasaisesti kolmeen riviin. Tonteille laadittiin hyvin yksityiskohtaiset piha- ja puutarhasuunnitelmat, mutta talousrakennuksia niille ei sijoitettu ollenkaan.

Arviointi

Vähintään paikallisesti merkittävä tehdasyhdyskuntaan liittyvä asuinalue Enson tien varrella, jossa 1940-luvun funktionalismia edustavaa rakennuskantaa.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

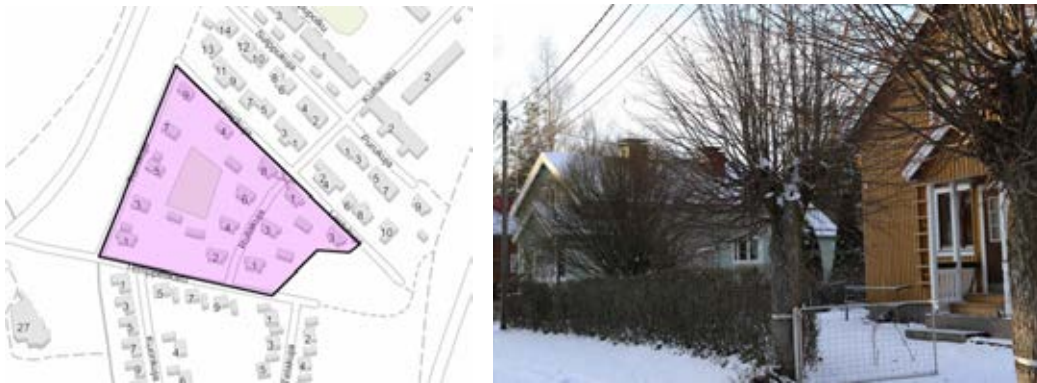
Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan ja sosiaalishistoriaan.

Rakennukset edustavat tyyppillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

4. Kaukopään Tempelikadun asuinalue

Kuvaus

1940-luvulla Ruokolahdentien ja Karjalantien väliselle alueelle rakentui ns. Kaukopään kankaan alue. Kolmen ristin kirkon pohjoispuolella Tempelikadun alueella on 14 harjakattoista pystyrimoitettua paritaloa, jotka muodostavat yhtenäisen asuinalueen.

Arviointi

Edustava ja yhtenäisenä säilynyt 1940-luvun asuinalue, joka liittyy paikalliseen teollisuushistoriaan.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan ja asutushistoriaan.

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

5. Mustalammin asuinalue

Kuvaus

Tornatorin tehtailla aloitettiin omakotitoiminta vuonna 1935. Tuolloin jaettiin ensimmäiset tontit Virasojan, Mustalammin ja Kaukopään omakotialueilla. Mustalammin alue on vaihtelevan maaston ansiosta rakenteeltaan hyvin pienipiirteinen. Alueella on asuinrakennuksia monelta vuosikymmeneltä.

Paperharjuntien Mustalammin puoleinen pää koostuu pääosin puurunkoisista omakotitaloista, joista suurin osa on 1940- ja -50-luvuilta. Joukossa on myös pieniä työväen asuinrakennuksia 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä. Aluetta on täydennysrakennettu myöhemmin, mutta se on säilyttänyt omaleimaisen ilmeensä.

Arviointi

Historiallisesti kerroksellinen, omaleimainen asuinalue, johon liittyy teollisuushistoriaa ja Imatralla tyypillistä asutushistoriaa.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

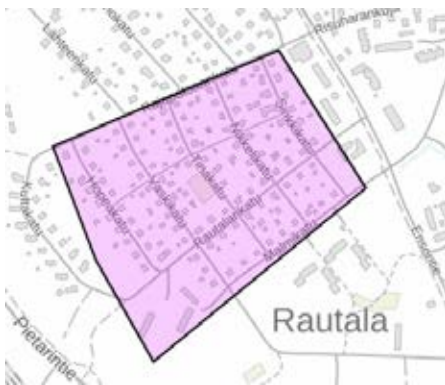
Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja teollisuushistoriaan.

Rakennukset edustavat tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksisuus).

Arvoluokka: Paikallinen

HUOM! Etelä-Karjalan maisema- ja kulttuurialueselvityksessä Mustalampi ja Suon alue on luetteloitu maakunnallisesti merkittäväksi, mutta sitä ei ole osoitettu maakuntakaavassa. Alue on jaettu tässä inventoinnissa kahteen osaan ja rajausta on tarkennettu.

6. Rautalan omakotialue

Kuvaus

Oy Vuoksenniska Ab:n rautatehtaan työntekijöiden omakotialue Rajapatsaalla. Rautalan tonteille rakennettiin omakotitaloja 1940- ja 1950-luvulla. Kadut on nimetty rautatehtaan mukaan mm. Sinkki-, Nikkeli-, Tina- ja Hopeakaduksi. Yhtenäinen 1950-luvun asuinalue Rajapatsaan kaupunginosassa muodostuu pääosin puurakenteisista omakotitaloista, mutta alueen lounaiskulmassa on myös kaksi 1950-luvun tiilirunkoista, rapattua kerrostaloa.

Arviointi

Edustava ja poikkeuksellisen yhtenäisenä säilynyt jälleenrakennuskauden omakotialue, jolla on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät Imatralla merkittävään teollisuushistoriaan ja asutushistoriaan.

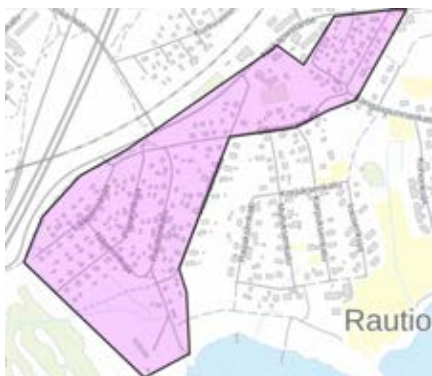
Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi arvoalue

Arvoluokka: Paikallinen

7. Raution asuinalue

Kuvaus

Kaukopään tehtaiden nopeatahtisen rakennustyön aikana yksityisille maille Immalanjärven ja rautatien väliin nousi hätäisesti suunniteltuja ja rakennettuja parakki- ja tilapäisasumuksia, joista muodostui Rautionkylän (nyk. Raution) asuinalue 1930-luvun aikana. Hallitsemattoman rakentamisen vuoksi Rautionkylään asetettiin 1930-luvun puolivälissä rakennuskielto, jonka myötä rakentajan tuli hyväksyttää hankkeensa viranomaisella. Sodan jälkeen alueelle rakennettiin lisää asuntoja maatiloilta hankituille tiloille.

Arviointi

Edustava ja melko yhtenäisenä säilynyt omakotialue, jolla on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät Imatralla merkittävään teollisuushistoriaan ja asutushistoriaan.

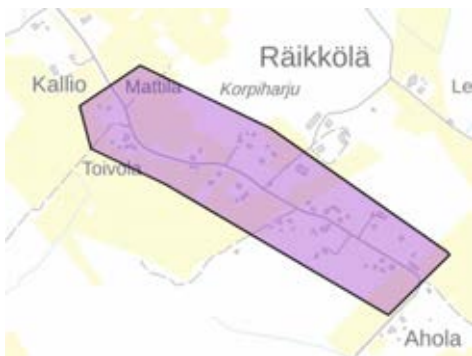
Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksellisuus).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Rajausta tarkennettu (Vanha rajaus: Imatran rakennetun ympäristön kehitysvaiheet, 2020)

8. Räikkölän kylämaisema

Kuvaus

Räikkölän kylänraitti muodostaa nauhamaisen raittimaiseman, johon kuuluu vanhoja maatiloja pihapiireineen ja peltoineen sekä perinteisine rakennuksineen. Maisemakokonaisuuteen kuuluu hieman varsinaisen Räikkölän kylän ulkopuolelle jäävä, hyvin perinteisessä asussa säilynyt Toivolan pihapiiri.

Arviointi

Perinteisen ilmeensä säilyttäneet pienipiirteinen raittimaisema, jossa vanhaa rakennuskantaa.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja sosiaalishistoriaan. Pihapiirit muodostuvat ajalleen tyypillisistä maatilan rakennuksista ja pienistä pelloista, jotka kertovat 1900-luvun alkupuolen maaseudun elämäntavasta (historiallinen todistusvoimaisuus).

Rakennukset edustavat tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä 1900–1950-luvuilta (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksellisuus)

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Rajausta tarkennettu (Vanha rajausta: Imatran rakennusinventointi, 1994)

9. Suon alue

Kuvaus

Suokadun varrella on 1900-luvun alussa rakennettuja, pääosin uusklassismia edustavia asuin- ja liikerakennuksia.

Suokatu 34 on rakennettu 1930-luvun alussa Enso Gutzeit Oy:n lääkärin vastaanotto-, laboratorio- ja asuinkäyttöön. Alueen vanhinta rakennuskantaa edustaa näkyvällä paikalla tien varressa sijaitseva entinen Rahikaisen kaupparakennus aivan 1900-luvun alusta (Suokatu 25).

Alueen eteläkärjessä sijaitsee Tainionkosken entinen postitalo, joka on Martti Välikankaan suunnittelema ja valmistunut vuonna 1937.

Arviointi

Kaupunkikuvallisesti merkittävä kokonaisuus, jossa edustavaa asuin- ja liikeraikentamista 1900–1930-luvuilta.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti elinkeinohistoriaan.

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

HUOM! Etelä-Karjalan maisema- ja kulttuurialueselvityksessä Mustalampi ja Suon alue on luetteloitu maakunnallisesti merkittäväksi, mutta sitä ei ole osoitettu maakuntakaavassa. Alue on jaettu tässä inventoinnissa kahteen osaan ja rajausta on tarkennettu.

10. Vallinkosken kylämaisema

Kuvaus

Hallikkaanjoen halkoma kylämaisema Vallinkoskentien varrella. Rakennuksista suurin osa on 1900-luvun alun maalaistaloja. Alueella on jäänteitä Salpalinjasta sekä 1917 tuhoutuneen jugendrakennuksen "Pavillon Wallinkosken" rauniot.

Arviointi

Perinteisen ilmeensä säilyttänyt viljely- ja vesistömaisema, jossa vanhaa rakennuskantaa.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja sosiaalishistoriaan. Pihapiirit muodostuvat ajalleen tyypillisistä maatalan rakennuksista ja pienistä pelloista, jotka kertovat 1900-luvun alkupuolen maaseudun elämäntavasta (historiallinen todistusvoimaisuus).

Rakennukset edustavat tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä 1900–1950-luvuilta (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksellisuus).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Rajausta tarkennettu (Vanha rajaus: Imatran rakennusinventointi, 1994)

11. Asunto-Osakeyhtiö Pikkumontun puisto, Kieppikuja 4

Kuvaus

Pekka Partisen suunnittelema, vanhan soramontun rinteeseen vuonna 1979 valmistunut asuinalue, joka muodostuu kolmesta kaksikerroksisesta porrasmaisesta rivitalosta. Julkisivut on rakennettu valkoisista betonielementeistä, ruskeaksi käsitellyin puisin detaljein. Suojaisaan pihapiiriin kuuluu lisäksi autokatos.

Arviointi

Soramontun rinteeseen 1970–80-lukujen vaihteessa rakennettu rivitaloalue muodostaa mielenkiintoisen ympäristön.

Alueella on maisemallisia arvoja.

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Ei arvoluokitusta

12. Vuoksenniskan keskus

Kuvaus

Vuoksenniskantien varteen rakentunut liikekeskusta muodostuu pääosin 1930–1960-luvuilla rakennetuista liikerakennuksista. Rakentumista on ohjannut Alvar Aallon yleisasemakaava vuodelta 1953, jossa alueen kehittämissperiaatteet hahmoteltiin. Katukuvassa näkyy Vuoksenniskan voimakas kehittyminen 1940–1960-luvuilla.

Vuoksenniskantien varrella vanhimmat rakennukset ovat funkkistyyliä, vaaleiksi rapattuja, pääasiassa kaksikerroksisia liike- ja asuinrakennuksia. Rakennuksissa on tyypillisesti tasakatto tai loiva harjakatto. Keskusta on säilynyt yleisilmeeltään hyvin ja se muodostaa omaleimaisen kulttuuriympäristön.

Arviointi

Erittäin edustava, pääosin sotien jälkeen rakentunut, teollisuuden synnyttämä taajama-alue liikerakennuksineen on vähintään paikallisesti merkittävä.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuuden, kaupankäynnin ja asutushistoriaan.

Alueen rakennukset edustavat tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksellisuus).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi arvoalue

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

13. Heikinkadun asuinrakennukset

Kuvaus

Heikinkadun itäpäässä on ajallisesti kerroksellinen kokonaisuus 1930–50-lukujen edustavaa asuntoarkkitehtuuria.

Vanhinta kerrostumaa edustavat Heikinkadun pohjoispuolella sijaitsevat puurakenteiset pientalot 1930-luvulta ja Heikinkatu 7:ssä sijaitseva tiilirakenteinen, kuviorapattu, entinen hammaslääkärin talo 1940-luvulta.

Heikinkadun eteläpuolella on edustava ja hyvin säilynyt, arkkitehti Eino Tuompon 1950-luvulla suunnittelema rapattu kerrostalo (Heikinkatu 12), ja Heikinkadun itäpäässä on vierekkäin kaksi Arkkitehtuuritoimisto V. R. Rytöhongan 1950-luvun lopulla suunnittelemaa osin rapattua, osin tiilipintaista kerrostaloa.

Arviointi

Arkkitehtuuriltaan edustavaa ja ajallisesti kerroksista asuinrakentamista, joka luo miellyttävän katunäkymän Imatran keskustassa.

Alueella on rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Alueen rakennukset edustavat tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksellisuus).

Alue on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi arvoalue

Arvoluokka: Paikallinen

14. Kanavakatu

Kuvaus

Imatrankosken asema-alueelta länteen johtaa ns. viertotie, joka valmistui vuonna 1905 rautatieasemalta Valtionhotellille. Tie päällystettiin betonilla 1930-luvulla ja se oli ensimmäisiä betonitiekokeiluja Suomessa; vanhaa betonipintaa on yhä jäljellä Kanavakadussa ja puistoraittina. Betonitiejakso on noin 450 metriä pitkä jakautuen Kanavakaduksi ja puistokäytäväksi. Uutena tie on ollut pituudeltaan noin kaksinkertainen eli kilomerin pituinen.

Betonitie näyttää laatoista rakennetulta, mutta betoni on valettu kaistan levyisenä ja siihen on valun jälkeen leikattu liikuntasaumot. Tien keskiviivalla kulkee sauma. Tien runkoa ja sen rakennekerroksia ei ole tutkittu, mutta betonin on arvioitu olevan alkuperäistä.

Arviointi

Kanavakatu on arvotettu Suomen edustavimpiin tiemuseaalisiin kohteisiin (Piltz, 2014). Tien varrella on arvokasta rakennuskantaa ja sankarihautausmaa, ja se on osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

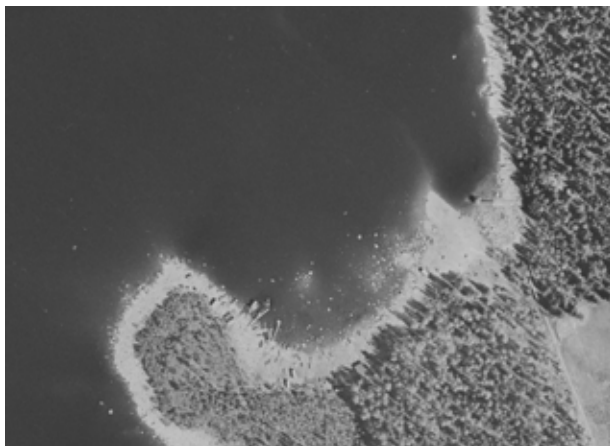
Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti liikennehistoriaan ja paikalliseen matkailuhistoriaan.

Tie edustaa harvinaista rakennustapaa ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt (harvinaisuus, alkuperäisyys).

Arvoluokka: Maakunnallinen

Osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

15. Saimaan rannan venevajat

Venevajoja Hosseinlahdella ja Leppälahdella vuoden 1948 ilmakuvassa.

Kuvaus

Saimaan rannalla Kurjenlahden ja Liippilahden välisellä alueella on noin 250 venevajaa. Venevajojen historia lähtee jo 1900-luvun ensimmäisiltä vuosikymmeniltä, joten ne ovat olleet osa rantamaisemaa jo pitkään. Venevajat kertovat imatralaisesta veneilyperinteestä ja Saimaasta asukkaille tärkeänä virkistys- ja kalastusalueena.

Imatran kaupungin tavoitteena on ollut vaalia tätä vuosikymmeniä jatkunutta veneilyperinnettä ja luoda edellytyksiä säilyttää kunnossa olevat venevajat Lempu-kassa, Hosseinlahdessa ja Leppälahdessa.

Kaupunki käynnisti syksyllä 2010 venevajahankkeen, jonka tavoitteena oli kohentaa rantojen yleisilmettä ja varmistaa imatralaisen veneilyperinteen ja venevajojen säilyminen. Vajat on kartoitettu ja tarkistettu hankkeessa ja niille on tehty värisuunnitelma.

Arviointi

Poikkeuksellisen laaja ja pitkän perinteen omaava venevajojen kokonaisuus muodostaa maisemallisesti tärkeän elementin Saimaan rannalla.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti elinkeino- ja kulttuurihistoriaan.

Venevajat edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Alue on säilyttänyt alkuperäiset ominaispiirteensä erittäin hyvin.

Uusi arvoalue. Suurpiirteinen raja, jota on syytä tarkentaa yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä. Venevajojen välissä on rakentamattomia alueita ja joitain venevajoja on aluerajauksen ulkopuolella.

Arvoluokka: Paikallinen

16. Viraskorven kulttuurimaisema

Kuvaus

Laajojen peltoaukeiden keskellä sijaitseva maalaismaisema edustaa sotien jälkeistä asutustoimintaa. Asutus käsittää Ilmeentien tuntumaan harvakseltaan si-

joittuneita rintamamiestaloja talousrakennuksineen ja peltoineen. Alueella sijaitseva, vuonna 1979 valmistunut Konserttihanke on rakennettu aikanaan kesken jääneeseen Ilmeen nuorisoseuran taloon.

Arviointi

Tyypillinen jälleenrakennuskauden avoin viljelymaisema rakennuksineen.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Alueen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja sosiaalishistoriaan. Pihapiirit muodostuvat ajalleen tyypillisistä maatalon rakennuksista, jotka kertovat jälleenrakennuskauden asutustoiminnasta ja elämäntavasta (historiallinen todistusvoimaisuus).

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä myös laajennuksineen (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksisuus).

Maisemalliset arvot liittyvät erityisesti laajoihin, avoimiin peltomaisemiin.

Alue on säilyttänyt alkuperäiset ominaispiirteensä hyvin.

Arvoluokka: Paikallinen

Kohteet

1 Piponiuksen talo, Helsingintie 3

Kuvaus

Kivirakenteinen, harmaalla rappauksella vuorattu aumakattoinen kertausklassistinen asuinrakennus, jonka on rakennuttanut paikkakunnan elämään ja Imatrankosken keskusta-alueen kehittämiseen suuresti vaikuttanut tohtori Heikki Piponi. Talon julkisivu on Torkkelinkadun puolella Valtionhotellia vastapäätä, vaikka talo nykyään näyttäytyy "väärinpäin kääntyneenä" Helsingintien suuntaan. Perimätiedon mukaan rakennus on viipurilaisen arkkitehti Uno Ullbergin suunnittelema, mutta piirustuksia ei ole löytynyt.

Arviointi

Kaupunkikuvallisesti keskeisellä paikalla sijaitseva klassistinen kivitalo 1920-luvulta.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti henkilöhistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-11 asemakaavassa 1116/16.12.21)

2 Eka-leipomon asuinrakennus, Torkkelinkatu 7

Kuvaus

Arkkitehtien Niilo Pulkka ja L. Aarnio vuonna 1952 suunnittelema rakennus on tehty lähellä sijainneen Osuusliike Imatran Eka-leipomon asuinrakennukseksi. Rapatussa tiilirakennuksessa on ollut alun perin neljä asuntoa.

Arviointi

Erittäin edustava 1950-luvun neljän perheen asuinrakennus kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti elinkeinohistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (Uusi kohde, ei suojeltu asemakaavassa)

3 Välimäen talo, Torkkelinkatu 11

Kuvaus

Viipurintien ja Torkkelinkadun välissä sijaitseva, Jalmari Lankisen suunnittelema Välimäen talo on valmistunut vuoden 1935 alkupuolella. Rapattu kivitalo edustaa varhaisen funktionalismin tyylipiirteitä.

Arviointi

Kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla sijaitseva funktionalistinen asuintalo.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (Uusi kohde, ei suojeltu asemakaavassa)

4 Inkerinaukion kioski, Imatrankoskentie 1

Kuvaus

Inkerinaukion länsipäädyssä kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla sijaitseva funkkiskioski on voimassa olevassa asemakaavassa suojeltu rakennus. Rakennukseen on tehty jonkin verran muutoksia, sitä on mm. laajennettu terassilla. Rakennus liittyy Imatran pitkään matkailuhistoriaan.

Arviointi

Kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla sijaitseva funktionalistinen kioski.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

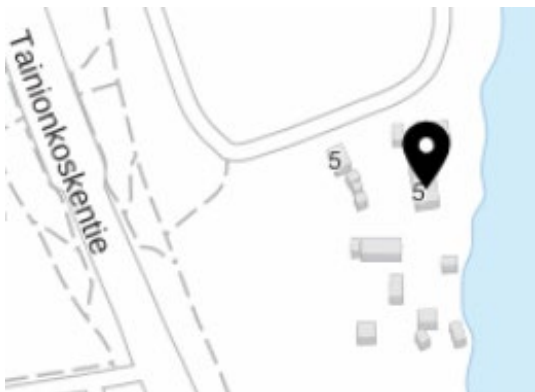
Historialliset arvot liittyvät elinkeino- ja kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Rakennuksessa on tehty kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-6 asemakaavassa 1116/7.12.21)

5 Karjalainen kotitalo (Kostinpuisto), Varpasaarenpolku 5

Kuvaus

Karjalainen Kotitalo -museoalue on Imatran kotiseutuyhdistyksen vuonna 1959 perustama ulkomuseo, joka kuvaa keskivarakkaan vuoksenlaaksolaisen talonpojan asumista ja elämänolosuhteita viime vuosisadan loppupuolella. Museokokaisuuteen kuuluu 14 puurakennusta, joista 12 varsinaisia museorakennuksia. Rakennukset on koottu eri puolilta Etelä-Karjalaa. Päärakennus on ostettu

vuonna 1957 Taipalsaaren Ahokkaan kylästä. Muut rakennuksen on koottu lähinnä Imatran ja Ruokolahden seuduilta.

Arviointi

Paikallishistoriallisesti merkittävä ulkomuseo perinteisine rakennuksineen maisemallisesti arvokkaalla paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan (ulkomuseoiden perustaminen).

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus), tosin muualta siirrettynä ja jonkin verran muutettuna.

Arvoluokka: Paikallinen (RM/s-6 asemakaavassa 1116/7.12.21)

6 Lahtisen talo, Tapionkatu 11

Kuvaus

Kaksikerroksinen, puurunkoinen profiloidulla empirelaudoituksella vuorattu satulakattoinen rakennus, jonka katolla on pieni torni ja eteläpäädyssä kuisti. Rakennuksessa on jugendin puuarkkitehtuurin vaikutusta ja se on rakennettu vuosina 1917–1921. Talo on entisen omistaja J. Lahtisen mukaan mahdollisesti siirretty nykyiselle paikalleen Saimaan kanavan varrelta, jossa se olisi toiminut majatalona ja ollut lähes puolta suurempi.

Arviointi

Hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt jugendtalo kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-4 asemakaavassa 642/13.11.1985)

7 Evälahden talo, Tainionkoskentie 22

Kuvaus

Asuinkerrostaloksi rakennettu teräsbetonirunkoinen, tasakattoinen Evälahden talo on 1960-luvun alussa alkaneen elementtirakentamisen eli teollisen modernismin edustava esimerkki. Evälahden talo on osin kolmikerroksinen ja siinä on funktionalismille ominaista rytmittelyä; rakennusta voi pitää imatralaisena 1960-luvun asuinrakentamisen tyyppitalona, jossa on huomioitu esteettiset näkökohdat.

Arviointi

1960-luvun teollisen modernismin laadukas esimerkki kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla Tainionkoskentien varrella.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-4 asemakaavassa 947/19.3.2007)

8 Pitsitalo, Tapionkatu 25

Kuvaus

Hirsirunkoinen, satulakakattoinen asuinrakennus, jonka vuorauksena on profiloitu empirelaudoitus, on rakennettu 1900-luvun alussa.

Pitsitalossa on kotimaisten tyylipiirteiden ohella aavistus amerikkalaista vuosisadan alun pientaloarkkitehtuuria.

Arviointi

Omaleimainen, amerikkalaistyylinen asuinrakennus 1900-luvun alusta sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa hieman poikkeuksellista tyyliä Suomessa (harvinaisuus).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr asemakaavassa 632/20.12.1984)

9 Imatrankosken virastotalo, Tainionkoskentie 1

Kuvaus

Arkkitehtitoimisto Ravealan 1950-luvulla suunnittelema teräsbetoni- ja tiilirunkoinen, tiilellä ja rappauksella vuorattu virastorakennus, jossa on ns. esiteollisen

modernismin piirteitä. Punatiiliarkkitehtuuri oli suosittua aikakauden virasto- ja koulurakennuksissa.

Arviointi

Omaleimaista 1950-luvun virastotaloarkkitehtuuria keskeisellä paikalla Tainionkoskientien varrella.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti hallintohistoriaan.

Rakennus edustaa 1950-luvun rakennustapaa ja -tyyliä (edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Osa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

10 Pohjoismaiden Yhdyspankki / työväenopisto, Kanavakatu 5

Kuvaus

Teräsbetoni- ja tiilirunkoinen, osaksi tasa- ja osaksi pulpettikattoinen, poltetulla punaisella tiilellä vuorattu kertausklassistinen rakennus on alun perin valmistunut Pohjoismaiden Yhdyspankin Imatran toimitaloksi. Pankin muutettua Lappeentielle rakennuksessa toimi apukoulu ja vuodesta 1968 lähtien Imatran työväenopisto.

Uno Ullbergin suunnitteleman puhtaslinjaisen rakennuksen julkisivuissa on klassismin ohella aavistus alkavasta funktionalistisesta tai ainakin rationalistisesta arkkitehtuurista.

Arviointi

Klassismin ja funktionalismin piirteitä omaava entinen pankkirakennus keskeisellä paikalla Kanavakadun varrella.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti kaupankäynnin historiaan ja sivistyshistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-9 asemakaavassa 940/15.11.2005)

Osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

11 Elektrokemiallisen tehtaan sairaala, Peltolankatu 1a

Kuvaus

1920-luvun klassismia edustava Elektrokemiallisen tehtaan entinen sairaala sijaitsee Vuoksenniskantien varrella mäntykankaalla. Jyhkeä kivirakennus on muutettu kahdeksi asunnoksi 1960-luvulla, mutta ulkoiselta olemukseltaan rakennus on säilyttänyt ominaispiirteensä.

Arviointi

Merkittävällä paikalla Vuoksenniskantien varrella sijaitseva 1920-luvun klassismia edustava entinen sairaalarakennus.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennuksen historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan ja sosiaalihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-6 asemakaavassa 952/14.11.2006)

12 Imatran aseman veturitallit, Veturitallintie 78

Kuvaus

Imatrankosken ja Vuoksenniskan asemien väliin perustettiin Tainionkosken asema vuonna 1934. Vuonna 1935 asemalle rakennettiin kolmipilttuinen veturitalli ja vesitorni. Talli on myöhemmin laajennettu seitsemänpaikkaiseksi. Punatiilinen veturitallirakennus sijaitsee Tavara-aseman ratapihalla Veturitallintien varrella. Tallien edessä on veturien kääntöpöytä.

Arviointi

Tyypillinen valtion rautateiden tyyppiirustuksilla rakennettu punatiilinen veturitallirakennus.

Kohteella on historiallisia ja rakennushistoriallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan.

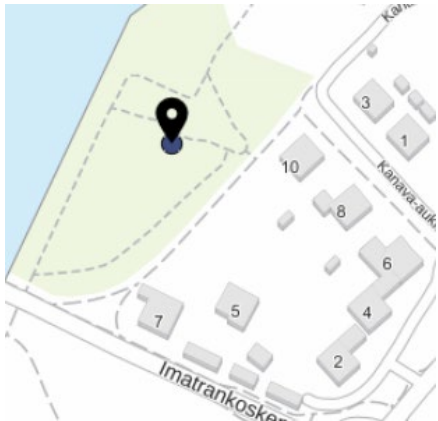
Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi kohde

Arvoluokka: Paikallinen

13 Imatrankosken sankarihautausmaa

Kuvaus

Vuoksen rannalla sijaitseva puistomainen sankarihautausmaa Imatrankosken vuonna 1954 valmistuneen kirkon vieressä. Hautausmaalla on Kalervo Kallion veistämä Sankarimuistomerkki Karjalan itkuvirsi vuodelta 1963.

Arviointi

Maisemallisesti merkittävällä paikalla sijaitseva sankarihautausmaa.

Kohteella on historiallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät sotahistoriaan ja kulttuurihistoriaan.

Arvoluokka: Paikallinen (sr asemakaavassa 975/9.11.1988)

Osa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

14 Vaihdemiehen talo, Vuoksenniskantie 26

Kuvaus

Vuoksenniskan asemaan liittyvä eheä rautatieläispihapiiri (vaihdemiehen talo), jossa on asuinrakennus, sauna ja ulkorakennus. Vuoksenniskantien varrella sijaitsevan pihapiirin pohjoispuolella on säilynyt kellareita.

Arviointi

Hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt rautatieläisrakennus Vuoksenniskantien varrella.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan.

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Rakennus on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi kohde

Arvoluokka: Paikallinen

15 Imatrankosken kirkko ja kellotapuli, Kanavakatu 2

Kuvaus

Seurakuntasaliksi suunniteltu, mutta Imatran toiseksi kirkoksi valmistunut teräs- betoni- ja tiilirunkoinen, satulakattoinen moderni kirkkorakennus. Erillinen kello- torni, campanile, on arkkitehti Olli Kivisen suunnitteleva, ja sen ainoa suuri kello on Enson kirkonkello vuodelta 1939. Kirkon alttaritaulu on peräisin Jääsken kir- kosta ja sen on maalannut vuonna 1888 Arvid Liljelund. Lasimaalaus vuodelta 1984 on Reino Hietasen käsialaa. Ehtoollispikarit ja muuta kirkollista esineistöä on evakuoitu Ensosta (Svetogorsk).

Arviointi

Hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt 1950-luvun seurakuntatalo/kirkkorakennus, johon liittyy erillinen moderni kellotapuli. Yhdessä Kanava-aukion muiden raken- nusten ja eteläpuolella sijaitsevan Imatrankosken sankarihautausmaan kanssa kirkko ja kellotorni ovat osa hyvin säilynyttä maisemakokonaisuutta.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan.

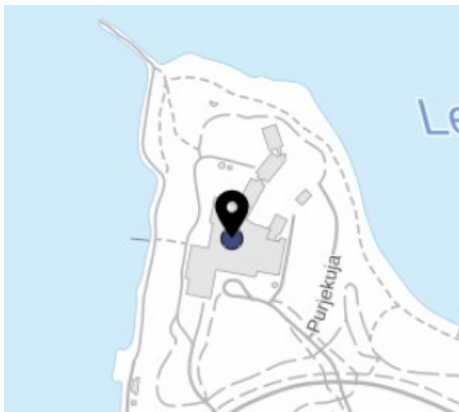
Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäi- nen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi (sr asemakaavassa 675/9.11.1988)

Osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

16 Imatran kylpylä, Purjekuja 2

Kuvaus

Punaharmaalla tiilellä vuoratus kylpylärakennuksen on suunnitellut Tapio Korpi-saari vuosina 1981/1985 kylpyläkilpailun voittaneella ehdotuksella. Matala- ja pitkälinjaisena sekä väritykseltään himmeänä se sovittautuu maastoon ja ympäröivän mäntymetsän värisävyihin.

Vuonna 1991 sekä 2000-luvulla laajennettu rakennus on toiminnoiltaan monipuolinen: allasosaston sekä hoito- ja kuntoilutilojen lisäksi rakennuksessa on hotellihuoneita kylpylävieraille sekä ravintola- ja kokoustilat.

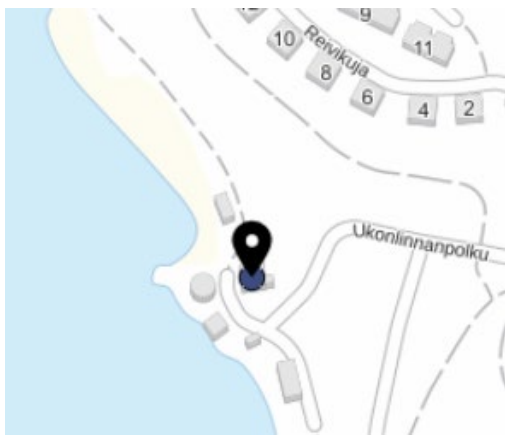
Arviointi

Monessa vaiheessa laajennettu kokonaisuus, jossa uudemmat laajennukset eivät yllä arkkitehtuuriltaan aivan alkuperäisten osien tasolle.

Kohteella ei ole sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Ei arvoluokitusta

17 Ukonlinnan retkeilymaja, Ukonlinnanpolku 7

Kuvaus

Ukonniemen hiekkarannalla sijaitseva vuonna 1939 rakennettu, kaksikerroksinen, kansanfunktista edustava majoitus- ja kahvilarakennus, jonka toisessa päädyssä on torni. Rakennusta on laajennettu vuonna 1960. Rannassa on lautarakenteinen uimahuone ja pari uudempaa rakennusta.

Arviointi

1930-luvun kansanfunktista edustava retkeilymaja on säilyttänyt ominaispiirteensä hyvin ja säilynyt alkuperäisessä käytössään.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

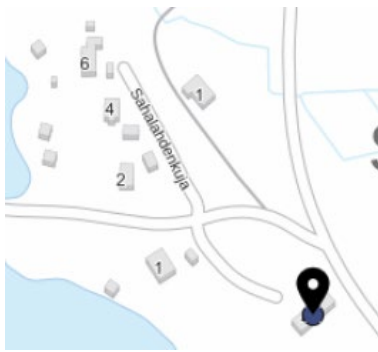
Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti matkailu- ja kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi (sr-10 asemakaavassa 1040/10.9.2012)

18 Immolan sahan työväen asuinrakennus, Saunalahdenkuja 4

Kuvaus

Immolan sahan entinen työväen asuinrakennus 1900-luvun alusta sijaitsee korkean mäen päällä. Kookkaassa rakennuksessa on asunut viisi perhettä. Rakennuksen lounaispäädyssä on matalampi osa, jossa on sisäänkäynti. Pääsisäänkäynnin kohdalla on kookas kuisti ja luultavasti myöhemmin rakennettu avoveranta. Hirsirunkoinen ja satulakattoinen rakennus on vaakalaudoitettu. Rakennuksessa on 6-ruutuiset ikkunat ja katteena on tiili. Ympäristössä ei ole säilynyt muita sahan rakennuksia.

Arviointi

Hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt sahan työväen asuinrakennus maisemallisesti merkittävällä paikalla. Ainoa Immolan sahan toiminnan ajoilta säilynyt rakennus alueella.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät elinkeinohistoriaan ja asutushistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-8, asemakaavassa 938/17.10.2005)

19 Asevelitalo (ent. linja-autoasema ja kahvilarakennus), Koskikatu 2

Kuvaus

K. Simbergin suunnittelema, Ylä-Vuoksen Aseveliyhdistyksen vuonna 1943 talloilla rakentama talo, jossa alkuvuosina toimi kahvila Sillankorva sekä linja-autoasema. Rakennuksen seinässä on laatta, jossa lukee: Tämän asevelitalon rakensivat Imatran seudun miehet ja naiset talkoovoimin 1943 tukeakseen talvi- ja jatkosodassa kärsimään joutuneita aseveljiä ja heidän perheitään.

Arviointi

Näkyvällä paikalla sijaitseva, paikallishistoriallista merkitystä omaava jälleenrakennuskauden rakennus, jonka ominaispiirteet ovat hyvin säilyneet.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan, sotahistoriaan ja kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-8 asemakaavassa 1015/20.8.2018)

20 Keskusliikenneasema, Koskikatu 1

Kuvaus

Kolmikerroksinen, teräsbetonirunkoinen, betonielementeillä vuorattu tasakattoinen liikennetalo on rakennettu 1976–1977 Kauko Tiihosen suunnittelemana. Kauas Vuoksen itäpuolelle näkyvä keskusasema sijaitsee kaupungintalon tapaan näkyvällä paikalla, joten se määrää laajasti ympäröivää miljöötä. Pääsy rautatielaiturille kulkee erikoisesti rakennuksen kolmannen kerroksen kautta. Linja-auto- sekä taksiasema ovat katutasossa pääsisäänkäynnin ulkopuolella.

Ovako Oy:n Imatran kaupungille lahjoittama valssikoneisto vesialtainen muodostaa omalaatuisen alapihamonumentin. Keskusaseman vihkiäistilaisuudessa 26.6.1976 paljastetun teoksen sijoituksen on suunnitellut arkkitehti Leena Tulokas-Kumpulainen.

Arviointi

Maisemallisesti merkittävällä paikalla sijaitseva 1970-luvun arkkitehtuuria edustava keskusliikenneasema on varhainen esimerkki linja-autoaseman ja rautatieaseman yhdistelmästä. Erityisesti rakennuksen pohjoissiipi asemalaitureineen on arkkitehtuuriltaan mielenkiintoinen. Rakennuksen julkisivuissa on tapahtunut muutoksia.

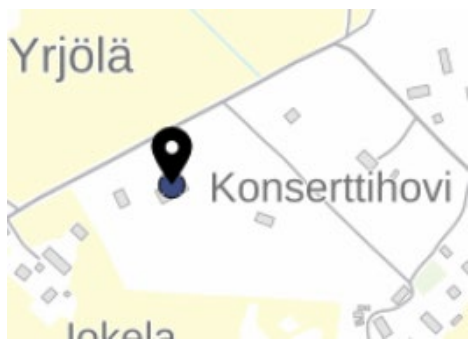
Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Ei arvoluokitusta

21 Konserttihovi, Ilmeentie 157

Kuvaus

Viraskorven kylämaiseman keskellä sijaitsee vuonna 1979 valmistunut Konserttihovi, joka on rakennettu aikanaan kesken jääneeseen Ilmeen nuorisoseuran taloon. Nuorisoseurantalo oli rakennettu vuonna 1955.

Rankorakenteinen rakennus on musiikkineuvos Martti S. Räsäsen suunnittelema ja rakentama. Rakennuksessa on yhdistelty klassismin ja modernin rakentamisen piirteitä eikä se varsinaisesti edusta mitään tyyli-suuntaa.

Arviointi

Useampaan kertaan laajennettu seuraintalorakennus.

Rakennuksella on kulttuurihistoriallisia arvoja.

Ei arvoluokitusta

22 Paavilaisen talo, Sammalkatu/Saniaiskuja 3

Kuvaus

Puurunkoinen, limittäisellä vaakalaudoituksella, päreellä ja kovalevyllä vuorattu asuinrakennus on peräisin 1920-luvulta. Erittäin omaleimainen jugendin tyylipiirteitä omaava rakennus.

Pihapiiriin kuuluu saman aikakauden mansardikattoinen piharakennus, jota on kuitenkin myöhemmin muutettu ainakin ikkunoiden osalta ja lautarakenteisia ulkorakennuksia.

Arviointi

Erittäin omaleimainen ja alueella harvinainen jugendrakennus.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-2 asemakaavassa 744/28.1.1994)

23 Rönne­mäen kartano, Rön­nberginkuja 2

Kuvaus

Kartanotyyppisen, puurunkoisen, kuviorappauksella rapatun, asuinrakennuksen on rakennuttanut pankkiiri Rön­nberg vuonna 1935.

Arviointi

Klassismin ja funktionalismin piirteitä omaava 1930-luvun asuinrakennus.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-4 asemakaavassa 898/1.2.2002)

24 Tainionkosken koulu, Telkänkatu 2

Kuvaus

Koulurakennus on valmistunut vuonna 1936. Ensimmäiset pohjapiirrokset ovat vuodelta 1935 ja julkisivupiirustukset vuodelta 1947 ja ne ovat arkkitehti Jalmari Lankisen allekirjoittamat. Koulurakennus koostuu kolmesta eri siivestä, joilla kullakin on ollut oma käyttötarkoitus; kouluosa, asunto-osa ja juhlasaliosa.

Rakennuksen ulkoasussa on selvästi nähtävissä 1930-luvun kouluarkkitehtuurin ihanteet: kompakti, tarkoituksenmukainen massoittelu, rapatut julkisivut ja ikkunoiden puitejako. Julkisivumateriaalit, sisäänkäynnit, portaikot, kaiteet ja kiinteät katokset ovat pääosin säilyneet. Ulkoasultaan rakennus on säilynyt hyvin, suurimmat muutokset ulkoasussa ovat länsiosan korottaminen uuden luokkahuoneen rakentamisen myötä ja ullakkokerroksen katon korottaminen rakennuksen keskellä neljänteen kerrokseen konehuonetta varten. Uusitut ikkunat ovat aukukseltaan alkuperäisten kaltaiset.

Arviointi

Erittäin edustava 1930-luvun funktionalistinen koulurakennus kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

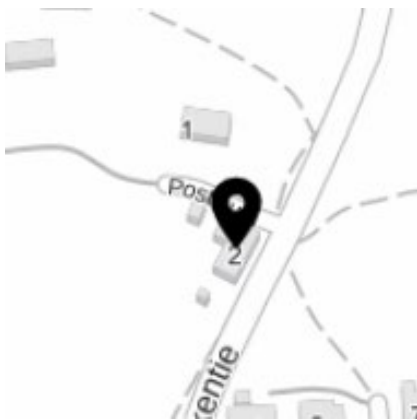
Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti 1930-luvun rakennustapaa ja -tyyliä ja on erityisesti Imatran koulurakentamiselle tyypillinen (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi

25 Tainionkosken postitalo, Postikuja 2

Kuvaus

Tainionkosken entinen postitalo on Martti Välikankaan suunnittelema ja se valmistui vuonna 1937. Tiili- ja betonirunkoinen, kaksikerroksinen, aumakattoinen rakennus edustaa 1930-luvun funktionalismia. Rakennuksen väritys on muutettu tummemman harmaaksi ja oviaukkoja on vähennetty, mutta rakennus on säilyttänyt hyvin ominaispiirteensä.

Martti Välikangas tunnetaan sosiaalisen asuntotuotannon kehittämisestä klassismin hengessä (Puu-Käpylä) sekä funktionalismin edistäjänä asuin- ja julkisessa rakentamisessa 1930-luvulla. Vuosina 1937–40 Välikangas toimi Rakennushallituksen yliarkkitehtinä. Postitalo on arvokas osa Välikankaan tuotantoa Imatralla.

Arviointi

Edustava ja hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt, funktionalistinen postitalo Tainionkoskentien varrella on vähintään paikallisesti merkittävä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti hallintohistoriaan ja liikenteen historiaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Valtakunnallinen (asetuksella 480/85 varjeltu, sr-10 asemakaavassa 1098/25.5.2020)

26 Tainionkosken kirkko, Kirkkokatu 2

Kuvaus

Teräsbetoni- ja tiilirunkoinen, rapattu, aumakattoinen kirkkorakennus edustaa 1920-luvun kertausklassismia, jossa on häivähdys rationalismin tai varhaisen funktionalismin piirteitä. Rakennus on suorakulmainen, kaksikerroksinen ja jyhkeä. Kattoratsastajatyypiseen torniin on sijoitettu toinen Enson hautakappelin kelloista vuodelta 1934.

Arviointi

1920-luvun klassismia edustava kivirakenteinen kirkkorakennus maisemallisesti hyvin merkittävällä paikalla on vähintään paikallisesti merkittävä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Maakunnallinen (sr-6 asemakaavalla 992/5.10.2010)

HUOM. Liittyy Ritikanrannan maakunnalliseen arvoalueeseen, mutta ei sisälly aluerajaukseen.

27 Pappila, Kirkkokatu 4

Kuvaus

Klassistinen, kivirakenteinen, rapattu pappila sijaitsee kirkon vieressä.

Rakennuksen molempia sisäänkäyntejä reunustavat pylväät ja kirkon puoleisella julkisivulla sisäänkäynnin yläpuolella on parveke. Rakennus on kunnostettu ja siihen on vaihdettu kate ja ikkunat.

Arviointi

1920-luvun klassismia edustava kivirakenteinen pappila maisemallisesti merkittävällä paikalla on joistakin muutoksista huolimatta tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

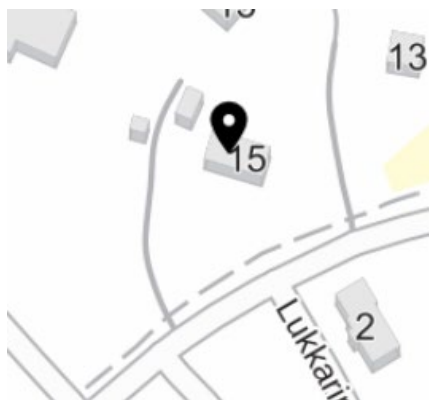
Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Rakennuksessa on tehty kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Arvoluokka: Paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi (sr-6 asemakaavassa 992/5.10.2010)

28 Arposenmäki, Kirkkokatu 15

Kuvaus

Maisemallisesti hyvin merkittävällä paikalla Kirkkokadun varrella sijaitseva maatilän pihapiiri, johon kuuluu 1910-luvulla rakennetun hirsirunkoisen päärakennuksen lisäksi hirrestä pitkille nurkille salvottu pariaitta ja betonirakenteinen maakellari. Entisessä karjapihassa on 1930- tai 40-luvulla tehty betoni- ja puurakenteinen karjarakennus, jonka Imatran kaupunki uudisti ja laajensi harrastustiloiksi. Pihaa jakaa puuaita ja rakennuksia ympäröi puisto.

Arviointi

Rakennuskannaltaan edustava maatilän pihapiiri maisemallisesti merkittävällä paikalla Kirkkokadulla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi kohde

Arvoluokka: Paikallinen

29 Kiisselin talo (Kiisseli), Hauenkuja 9

Kuvaus

Kiisselin tilan vanha talouskeskus sijaitsee Siitolan kylän länsipuolen ydinalueisiin kuuluneen peltoaukean eteläreunalla. Perinteisen pihapiiriin muodostavat vanha hirsirunkoinen päärakennus, kivi-, betonitiili- ja puurakenteinen karjarakennus, hirsirakenteinen vilja-aitta ja pariaitta, vanha saunarakennus, kivi-betonirakenteinen maakellari sekä pienet puurakenteiset sauna ja autovaja. Vuonna 1915 valmistunut päärakennus edustaa aikakauden rakennussuunnittelussa suosittua huvilatyyliä.

Arviointi

Vuoksen länsirannan vanhinta asutuskerrostumaa, ennen isojakoa asutettu peltokylän talotontti. Rakennusmestari E. Ojasen suunnittelema kaksikerroksinen taitekattoinen päärakennus ajoittuu aikakaudelle, jolloin valistus- ja neuvontatyön ansiosta maaseudun rakennustoiminnassa yleistyi ammattilaisten tekemien rakennuspiirustusten käyttö.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

30 Ahtiaisen talo, Asemäentie 14?

Kuvaus

Jugend-tyyliä edustava asuinrakennus 1900-luvun alusta rautatien ja Asemäentien välissä. Hirsirunkoisen, lautavuoratun asuinrakennuksen pohjoisella julkisivulla on poikkipääty ja eteläisellä julkisivulla kaksi frontonia sisäänkäynnin yläpuolella. T-karmilliset ikkunat ovat yläosasta ajalle ominaiseen tapaan pieniruutuiset.

Arviointi

Erittäin edustava jugendrakennus, jonka ominaispiirteet ovat hyvin säilyneet.

Rakennuksella on rakennushistoriallisia arvoja.

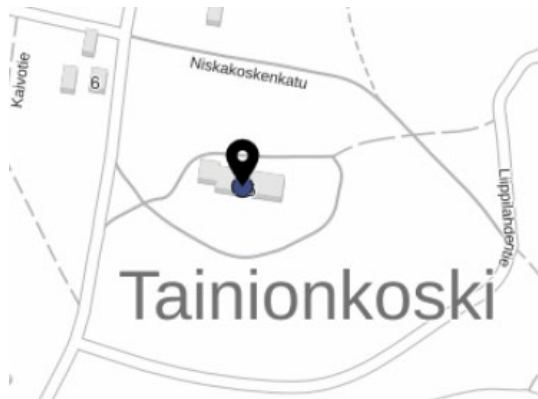
Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Rakennus sijaitsee hyvin lähellä rataa melualueella, mikä voi vaikuttaa kohteen säilymisedellytyksiin.

31 Stora Enson metsäosaston konttorirakennus, Wolffintie 5

Kuvaus

Kolmikerroksinen, rapattu konttorirakennus on valmistunut vuonna 1947. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Antero Pernaja. Rakennus sijaitsee Niskalammen asuinalueen läheisyydessä muuta maastoa korkeammalla kukkulalla, Tipanmäellä. Rakennus edustaa huolellista suunnittelua ja korkeatasoista toteutusta. Metsäkonttoria on ympäröinyt hoidettu puistoalue.

Arviointi

Erittäin hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt, 1940-luvun funktionaalista arkkitehtuuria edustava teollisuuslaitoksen konttorirakennus näyttävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät teollisuushistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Valtakunnallinen (RKY)

Osa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä **Tornansaaren teollisuusalue, Neitsytneimen kartano ja Niskalammen asuntoalue.**

32 Imatran seudun sähkön toimitalo, Karhumäenkatu 2

Kuvaus

Imatran arkkitehtuuritoimiston suunnittelema kolmikerroksinen liikerakennus, joka sovittautuu aksiaalisesti ympäristöönsä lävistäjämuri-idean avulla. Teräs-betonirunkoinen, klinkkerilaatoitettu Sähkön toimitalo tuo persoonallisesta post-modernismistaan huolimatta mieleen 1930- ja 1950-lukujen funktionalismin piirteitä. Kokonaisuutta jäsentävän hissitornin lähtökohtana on ollut Sähkön toimitalon sopivasti vanhan ajan muuntamorakennelman tyylittely.

Rakennus on tarkasti ajateltu, välitöntä ympäristöään määräävä kokonaisuus. Moderni toimitalo ja sitä ympäröivä suunniteltu puisto luovat yhdessä Keskuskadun ja Karhumäenkadun kulmaan näyttävän kokonaisuuden.

Arviointi

Keskuskadun varrella sijaitseva, 1990-luvun postmodernismia edustava liikerrakennus suunnitellun ja hoidetun puiston keskellä.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt

Arvoluokka: Paikallinen

33 Imatran työväenyhdistyksen talo (ITY-talo), Asemäentie 6

Kuvaus

Työväentaloksi vuonna 1910 rakennetun rakennuksen on suunnitellut Viktor Eino. Puurunkoisen ja satulakattoisen, kaksikerroksisen rakennuksen ulkoasussa on nähtävissä kertaustyylien ja jugendin vaikutusta. Ravintola valmistui talon yhteyteen 1913.

Rakennusta laajennettiin 1937 uudella osalla. Laajennuksen lopulliset piirustukset tilattiin rakennusteknikko Fahleniukselta, mutta alustava suunnittelu on Eljas Käyhtyn ja Otto Kuuttin käsialaa. Lokakuussa 1937 avatussa uudessa työväentalossa avattiin myös ravintola sekä elokuvateatteri. Uusi osa tehtiin sementtitiilestä ja rapattiin vuonna 1949. Rakennusta on tuntuvasti laajennettu vielä 1970-luvun lopulla. Rakennuskompleksin vanhimman osan interiöörissä on mielenkiintoisia jugendmaisia tyylipiirteitä ja muun muassa ns. kalanruotoparketit.

ITY-talon ja Kuusenkorvan talon nimellä tunnettu, nykyään moniosainen rakennuskompleksi on tärkeä osa Imatran työväenliikkeen historiaa.

Arviointi

Monessa vaiheessa rakennettu, eri tyyliuuntia edustava työväentalo taajamakuullisesti merkittävällä paikalla.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti työväenliikkeen historiaan ja kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksellisuus).

Arvoluokka: Paikallinen

34 Karhumäen (Tainionkosken) siunauskappeli ja hautausmaa (Rauhala), Asemäentie 43

Kuvaus

Kuutiosommitelmaan perustuva kaunis jälkifunktionalistinen siunauskappeli, joka on jaettu eri kokosiin viipaleisiin ja luotu sopiva tilakokonaisuus näitä viipaleita yhdistelemällä. Rakennusmateriaaleina ovat sileäksi rapattu tiili ja valkoiseksi maalattu betoni; peltikatto on musta. Kappelin kellotorniin on sijoitettu kaksi pientä kelloa. Karhumäen siunauskappelin ovat suunnitelleet Jaakko Kontio ja Kalle Räike vuosina 1961–62.

Arviointi

Modernismia edustava siunauskappeli ja hautausmaa.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ehdotettu maakunnalliseksi (sr-10 asemakaavassa 1017/21.8.2012)

35 Kauppalantalo, Imatran paloasema, Vuoksenniskantie 21

Kuvaus

Vuonna 1933 valmistuneen toimistorakennuksen suunnitteli arkkitehti Albert Richardson alun perin Oy Vuoksenniska Ab:n konttoriksi. Rakennus liittyy Imatran kauppalan historiaan sen toimittua kauppalantalona vuodesta 1947. Nykyisin rakennuksessa on Imatran palo- ja pelastustoimi.

Arviointi

Merkittävästä lisärakentamisesta huolimatta kohtalaisen hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt entinen kauppalantalo Vuoksenniskantien varrella.

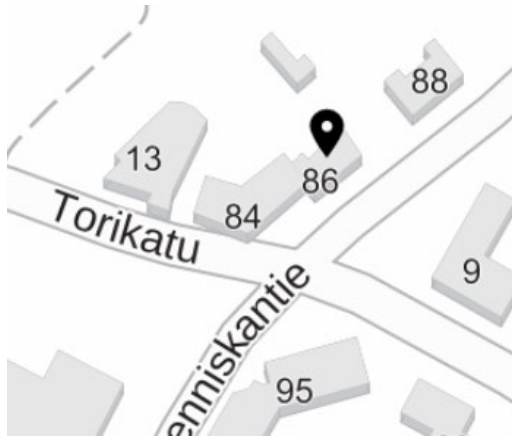
Kohteella on historiallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan ja hallintohistoriaan.

Rakennuksen ulkoiseen hahmoon ja alueen rakenteeseen on tehty merkittäviä muutoksia. Alkuperäisiä tai alkuperäisen kaltaisena kunnostettuja osia on kuitenkin mahdollista edelleen tunnistaa.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-10 asemakaavassa 997/21.8.2012)

36 Juho Määttäsän liiketalo, Vuoksenniskantie 86

Kuvaus

Vuoksenniskan kauppaliikkeiden perustamiskauden alussa vuonna 1936 on valmistunut Juho Määttäsän liiketalo, jossa toimi mm. Kansallis-Osake-Pankki ennen oman toimitalon rakentamista. Tiilirunkoinen, rapattu ja aumakattoinen rakennus edustaa 1930-luvun vähäeleistä liikerakennusarkkitehtuuria.

Arviointi

Kaupunkikuvallisesti merkittävä 1930-luvun liikerakennus Vuoksenniskan keskustassa.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvä erityisesti kaupankäynnin historiaan, mutta rakennus kertoo myös Vuoksenniskan keskustan voimakkaasta kehityksestä 1930–1950-luvuilla.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

37 Vuoksenniskan yläaste ja lukio, Vuoksenniskantie 96 a ja b

Kuvaus

Vuonna 1943 perustettua Vuoksenniskan yhteiskoulua varten rakennettu, Jaakko Kontion ja Kalle Räikkeen 1958–1960 suunnittelema koulurakennus sijaitsee Salpausselän harjulla Vuoksenniskan keskustasta pohjoiseen. Ympärillä on mäntymetsän lisäksi urheilualueita ja urheilukenttä. Teräsbetonirunkoinen, rapatulla betoniitiellä vuorattu pulpettikattoinen rakennus edustaa osuvasti 1960-luvun alkavaa konstruktivistista suunnittelua. Ulkoväritys on valkoista ja tummanharmaata. Koulua on laajennettu 1970-luvun lopussa lisärakennuksella, joka sijoituu vanhan rakennuksen taakse voimistelusalin vierelle.

Arviointi

Hyvin ominaispiirteensä säilyttänyttä modernia kouluarkkitehtuuria maisemallisesti hienolla paikalla mäntykankaalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Rakennukset edustavat laajennuksineen tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksisuus).

Arvoluokka: Paikallinen (sr-13 asemakaavassa 1079/30.5.2017)

38 Elokvateatteri BioVuoksi, Torikatu 13

Kuvaus

Arkkitehtitoimisto Märta Blomstedt - Matti Lampénin vuonna 1954 suunnittelema kivrakenteinen, rapattu ja kaarevaotsakkeinen elokuvateatterirakennus edustaa 1950-luvun funktionalismia. Rakennus muodostaa Yhdyspankin, Kansallispankin sekä Juho Määttäsen liiketalon kanssa olennaisen osan Vuoksenniskantien ja Torikadun risteuksen vanhasta miljööstä. Miljöö on Vuoksenniskan keskustassa eheä ja tasokas kokonaisuus.

Arviointi

1950-luvun funktionalismia edustava elokuvateatteri on vähintään paikallisesti merkittävä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvä erityisesti kulttuurihistoriaan, mutta rakennus kertoo myös Vuoksenniskan keskustan voimakkaasta kehityksestä 1950-luvulla.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

39 Kansallispankin Vuoksenniskan toimitalo, Torikatu 5

Kuvaus

Vuoksenniskantien-Torikadun miljööseen kuuluva, tiilimuurattu rakennus toteutettiin Heimo Kautosen piirustusten pohjalta vuonna 1952, mutta alkuperäiset suunnitelmat vuodelta 1938 ovat Erkki Huttusen käsialaa. Vuoden 1938 suunnitelmien osuus vaikuttaa olevan rakennuksessa melko hyvin näkyvissä päätellen rakennuksen tyylin yhtenevyydestä Kansallispankin 1937 valmistuneen Imatrankosken toimitalon kanssa. Arkkitehtitoimisto Erkko-Virkkunen on suunnitellut konttorirakennukseen vuonna 1977 tehdyt muutokset.

Arviointi

Keskeisellä paikalla sijaitseva arkkitehti Erkki Huttusen ja rakennusneuvos Heimo Kautosen 1950-luvulla suunnittelema pankkitalo, jota laajennettu 1970-luvulla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti kaupankäynnin historiaan, mutta rakennus kertoo myös Vuoksenniskan voimakkaasta kehityksestä 1930–1950-luvuilla.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, historiallinen kerroksisuus).

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

40 Yhdyspankin Vuoksenniskan toimitalo, Vuoksenniskantie 84

Kuvaus

Vuoksenniskantien-Torikadun miljööseen kuuluva, vuonna 1954 valmistunut tiili-muurattu liikerakennus, joka on samojen suunnittelijoiden - Matti Lampénin ja Märta Blomstedtin - käsialaa kuin elokuvateatteri Bio-Vuoksi. Aivan sen vieressä on Juho Määttäsen kauppatalo. Rakennus on merkittävä osa Vuoksenniskan keskustan kokonaisuutta.

Arviointi

Kaupunkikuvallisesti merkittävä 1950-luvun liikerakennus Vuoksenniskan keskustassa.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvä erityisesti kaupankäynnin historiaan, mutta rakennus kertoo myös Vuoksenniskan keskustan voimakkaasta kehityksestä 1930–1950-luvuilla.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

41 Vuoksenniskan postitalo, Vuoksenniskantie 109

Kuvaus

Tiilirunkoinen, mineriittilevyllä vuorattu aumakattoinen rakennus valmistui alun perin posti- ja poliisitaloksi. Vuoksenniskan ja Tainionkosken postitalot sekä Imatran poliisitalo ovat Martti Välikankaan suunnittelema, tyyllisesti eheitä 1930-luvun funktionalismin edustajia. Vuoksenniskan postitalo on kuitenkin kokenut enemmän muutoksia, eikä anna yhtä originaalia vaikutelmaa. Pauli Hyttisen laajennusosa valmistui 1966.

Arviointi

Funktionalistinen postitalo Vuoksenniskantien varrella on laajennuksesta huolimatta säilyttänyt kohtalaisen hyvin ominaispiirteensä.

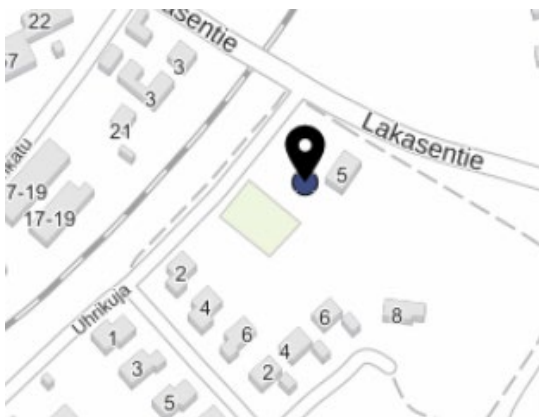
Kohteella on historiallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti hallintohistoriaan.

Rakennuksessa on tehty kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Arvoluokka: Paikallinen

42 Vuoksenniskan sankarihautausmaa ja rukoushuone, Lakasentie 5

Kuvaus

Vuoksenniskan Uhrikujalla, Virasojan kaupunginosan puolella sijaitseva sankarihautausmaa muodostaa istutusten kolmelta sivulta ympäröimän, suorakaiteen muotoisen alueen, joka on jaettu kahdeksaan hautakortteliin. Sankarihaudoilla on kuvanveistäjä Kauko Räikkeen veistos "Rauhan kellot", joka paljastettiin 14.7.1963. Veistos on Kurun graniittia.

Hautausmaan vieressä sijaitsee Aleksis Lindqvistin suunnittelema Vuoksenniskan rukoushuone, joka on yksinkertainen, lautaverhoiltu, satulakattoinen pieni sakraalirakennus vuodelta 1954.

Arviointi

1950-luvun hyvin säilynyt rukoushuone ja hoidettu sankarihautausmaa.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sotahistoriaan ja kulttuurihistoriaan.

Rukoushuone edustaa tyypillisesti aikansa rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

43 Vuoksenniskan apteekin talo, Vuoksenniskantie 88

Kuvaus

Vuoksenniskan liikekeskustaan vuonna 1937 valmistunut ns. Apteekin talo on tiilirunkoinen, rapattu 20-luvun klassismin ja funkkiksen tyylipiirteitä omaava liikerakennus.

Arviointi

Hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt 1930-luvun liiketalo keskeisellä paikalla Vuoksenniskan keskustassa.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

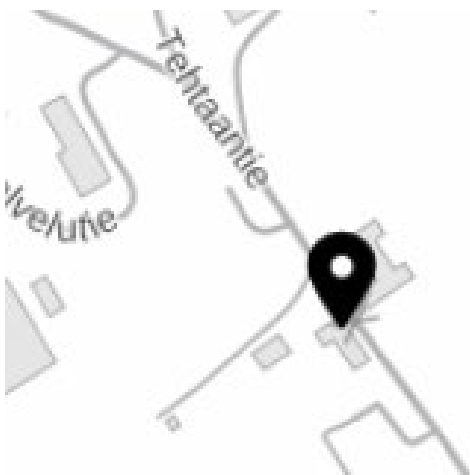
Kohteen historialliset arvot liittyvä erityisesti kaupankäynnin historiaan, mutta rakennus kertoo myös Vuoksenniskan keskustan voimakkaasta kehityksestä 1930–1950-luvuilla.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

44 Enso-Gutzeit Oy, Kaukopään tehtaan paloasema, Pentti Hallen katu 7

Kuvaus

Kaukopään tehdashanke lähti käyntiin toimitusjohtaja Väinö Kotilaisen ja insinööri Eero Kalajan yhteistyöstä, jonka pohjalta diplomi-insinööri Pentti Halle alkoi piirtää tehdasta vuonna 1934. Kalajan ja Hallen kanssa suunnittelusta vastasivat työmaalla arkkitehti Väinö Vähäkallion toimistosta arkkitehti Aulis Hämäläinen apulaisenaan arkkitehti Karin Stigzelius. Arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelema funktionalistinen paloasema sijaitsee tehtaan portin vieressä. Vaaleaksi rappattu tiilirakennus on tyypillinen aikakautensa edustaja.

Arviointi

Väinö Vähäkallion suunnittelema funktionalistinen paloasema näkyvällä paikalla Stora Enson tehtaan portilla.

Kohteella on historiallisia, maisemallisia ja rakennushistoriallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi kohde

Arvoluokka: Paikallinen

Liittyy Kaukopään tehtaiden valtakunnallisesti merkittäviin asuinalueisiin (RKY), mutta ei sijaitse arvoaluearajauksen sisällä.

45 Enso-Gutzeit Oy, Kaukopään tehtaan konttori, Tehtaantie 13

Kuvaus

Kaukopään tehdashanke lähti käyntiin toimitusjohtaja Väinö Kotilaisen ja insinööri Eero Kalajan yhteistyöstä, jonka pohjalta diplomi-insinööri Pentti Halle alkoi piirtää tehdasta vuonna 1934. Kalajan ja Hallen kanssa suunnittelusta vastasivat työmaalla arkkitehti Väinö Vähäkallion toimistosta arkkitehti Aulis Hämäläinen apulaisenaan arkkitehti Karin Stigzelius. Arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelema funktionalistinen konttorirakennus sijaitsee Tehtaantien koillispuolella hieman erillään varsinaisesta tehdasalueesta.

Arviointi

Väinö Vähäkallion suunnittelema funktionalistinen tehtaan konttori Stora Enson tehdasalueella.

Kohteella on historiallisia ja rakennushistoriallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti teollisuushistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi kohde

Arvoluokka: Paikallinen

Liittyy Kaukopään tehtaiden valtakunnallisesti merkittäviin asuinalueisiin (RKY), mutta ei sijaitse arvoaluerajauksen sisällä.

46 Kaukopään koulu, Niskapietiläntie 1a

Kuvaus

Jalmari Lankisen suunnittelema kolmikerroksinen koulurakennus koostuu kolmesta osasta, jotka muodostavat U-mallisen kokonaisuuden. Rakennus on istutettu rinteeseen siten, että eteläosan maan tason kerros on matalammalla, kuin mitä pohjoiseen aukeavan sisäpihan puoleinen kerros.

Rakennuksessa on havaittavissa samaa pelkistettyä muotokieltä kuin Lankisen Tainionkosken koulussa. Laatikkomainen muoto, julkisivun vaalea rapattu pinta, päätyjen pyöristys sekä ikkunoiden sommittelu yhdistää molempia rakennuksia. Muotokieli on kuitenkin hieman jäyhempää funkkista kuin Tainionkosken koulussa.

Arviointi

Erittäin edustava 1930-luvun funktionalistinen koulurakennus kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti 1930-luvun rakennustapaa ja -tyyliä ja on erityisesti Imatran koulurakentamiselle tyypillinen (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi (sr-6 asemakaavassa 1001/18.5.2010)

47 Linnalan koulurakennus ja asuinrakennus, Kukkolinnankatu 5

Kuvaus

Tainionkoskentien ja Keskuskadun kulmassa sijaitseva kookas koulurakennus on rakennettu vuonna 1992 kaksi vuotta aiemmin palaneen puukoulun tilalle. Rakennuksen on suunnitellut merkittävä Arkkitehtitoimisto Järvinen-Airas. Uusi koulurakennus edustaa tyylikästä postmodernismia ja varsinkin interiööri on huolellisesti suunniteltu.

Pihapiiriin kuuluu lisäksi Enso Gutzeitin rakennusmestari Viktor Einolan vuonna 1924 suunnittelema puinen opettajien asuinrakennus. Rakennuksessa on jugendin ja klassismin tyylipiirteitä. Rakennusten välissä on laaja hiekkapiha ja niiden itäpuolella on puistoa.

Arviointi

Merkittävän arkkitehtitoimiston suunnittelema, postmodernismia edustava koulurakennus ja hyvin alkuperäiset tyylipiirteensä säilyttäneet opettajien asuinrakennus 1920-luvulta.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Molemmat rakennukset edustavat tyypillisesti oman aikansa rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-4 asemakaavassa 1000/19.8.2013)

48 Niskalammen kaupparakennus, Niskalammenkatu 1

Kuvaus

Saimaantien ja Niskalammenkadun kulmauksessa oleva funktionalististyylinen lautaverhoiltu kaupparakennus on valmistunut vuonna 1937 Ruokolahden Osuuskaupan rakennuttamana. Myöhemmin Ruokolahden Osuuskauppa siirtyi osaksi Osuuskauppa Vuoksenmaata, joka taas v. 1990 fuusioitiin Etelä-Karjalan Osuuskauppaan. Rakennuksen alakerrassa oli myymälätilat ja yläkerrassa kauppiaan asuintilat. Rakennuksen pihan puolella on laaja parveke.

Rakennus edustaa maaseutualueille ominaista puurunkoista osuuskauppafunkista.

Arviointi

Erittäin hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt funktionalistinen kaupparakennus kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät kaupankäynnin historiaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Tornansaaren teollisuusalue, Neitsytniemen kartano ja Niskalammen asuntoalue)

49 Immolan rautatieasema

Kuva: Sinikka Myyrä 2013

Kuvaus

Lappeenrannan-Elisenvaaran rata avattiin liikenteelle vuonna 1937. Samana vuonna valmistunut asemarakennus on rakennettu samoilla Thure Hellströmin tyyppiirustuksilla kuin useimmat muutkin lähialueen asemat. Immolan asema on näistä parhaiten säilynyt.

Arviointi

Edustava ja hyvin tyylipiirteensä säilyttänyt 1930-luvun asemarakennus.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan.

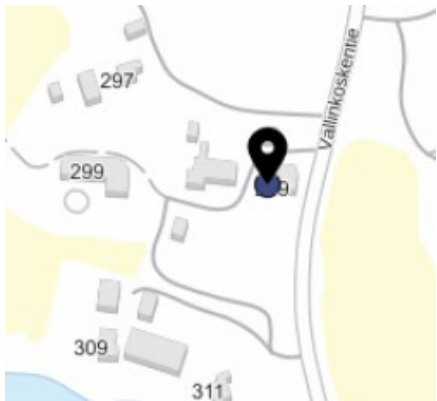
Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Uusi kohde

Arvoluokka: Paikallinen

50 Asikkalan talo, Vallinkoskentie 299

Kuvaus

Jugendvaikutteinen, mansardikattoinen asuinrakennus, jonka eteläisen julkisivun puolella on frontoni ja parveke, on todennäköisesti rakennettu 1900–1920-luvuilla. Hirsirunkoinen rakennus on pysty-vaakalaudoitettu. Pohjoisen puolella oleva kuisti on myöhemmin rakennettu ja rakennukseen on vaihdettu ikkunoita ja ulko-ovet.

Arviointi

Jugendvaikutteinen, kookas maatilan päärakennus näkyvällä paikalla Vallinkoskentien varrella.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa jonkin verran muutettunakin 1900-luvun alun rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Rakennuksessa on tehty kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Arvoluokka: Paikallinen

51 Toivola, Räikköläntie 390

Kuvaus

Perinteisessä asussa säilynyt pitkänurkkainen, vuoraamaton hirsirakennus. Pihapiiriin kuuluu myös aitta, lato ja maakellari.

Rakennuksen vanha puoli on peräisin 1800-luvulta, laajennus noin vuodelta 1913. Sota-aikana rakennus on toiminut kouluna.

Lautarakenteinen kuisti on myöhemmin rakennettu.

Arviointi

Erittäin edustava ja hyvin 1900-luvun alun asussa säilynyt pientilan pihapiiri maisemallisesti merkittävällä paikalla Räikköläntien varrella.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja sosiaalihistoriaan. Pihapiiri muodostuu ajalleen tyypillisistä maatilan rakennuksista, jotka kertovat 1900-luvun alkupuolen elämäntavasta (historiallinen todistusvoimaisuus).

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

52 Koivalkamo, Jäppilänniementie 680

Kuvaus

Hyvin vanhakantaisessa asussa säilynyt hirsinen, kahdessa osassa rakennettu pientilan asuinrakennus, kaksi aittaa, riihi ja huonokuntoinen sauna perinteisessä pihapiirissä. Kansatieteellisesti mielenkiintoinen.

Vuoraamaton asuinrakennus sijaitsee kallion päällä korkealla perustuksella. Rakennuksen vanha luonnonkivistä muurattu uuni on purettu ja korvattu uudella 1950-luvulla, mutta muurin hirsinen arina on todennäköisesti edelleen säilynyt talon alla.

Arviointi

Aivan Jäppilänniementien varrella sijaitseva, hyvin vanhakantaisessa asussa säilynyt maatilan pihapiiri.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan, elinkeinohistoriaan ja sosiaalihistoriaan. Pihapiiri muodostuu ajalleen tyypillisistä pientilan rakennuksista, jotka kertovat 1900-luvun alun elämäntavasta (historiallinen todistusvoimaisuus).

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (s-7 asemakaavassa 977/13.10.2008)

53 Itä-Siitolan koulu, Saniaiskuja 12

Kuvaus

Saniaiskujan varrella sijaitseva kolmen koulurakennuksen kokonaisuus muodostuu nikkarityyliä ja varhaista jugendia edustavasta puukoulusta, 1920-luvulla rakennetusta alakoulusta ja 1950-luvulla rakennetusta uudesta koulurakennuksesta. Rakennusten edustalla on laajahko, avoin hiekkapiha. Koulutoiminta on loppunut ja rakennukset sijaitsevat nyt eri kiinteistöillä.

Siitolan kansakoulua laajennettiin vuonna 1954 uudella koulurakennuksella, joka rakennettiin kauppalan rakennustoimiston laatimien piirustusten mukaan. Vaikka koulua ei ole rakennettu kouluhallituksen tyyppipiirrosten mukaan, siinä on 1950-luvun koulurakentamiselle tyypillisiä piirteitä kuten rapattu julkisivu ja sisäänkäynnin yhteydessä punatiilipintaiset seinät ja liuskekiveys.

Rakennus oli kesällä 2023 tyhjillään.

Arviointi

Kunnan oman rakennustoimiston piirtämä, 1950-luvun tyylipiirteitä edustava koulurakennus.

Kohteella on historiallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Koulurakennus edustaa historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Ei arvoluokitusta (sr-8 asemakaavassa 943/29.8.2006)

54 Itä-Siitolan vanha koulu, Saniaiskuja 14 a

Kuvaus

Saniaiskujan varrella sijaitseva kolmen koulurakennuksen kokonaisuus muodostuu nikkarityyliä ja varhaista jugendia edustavasta puukoulusta, 1920-luvulla rakennetusta alakoulusta ja 1950-luvulla rakennetusta uudesta koulurakennuksesta. Rakennusten edustalla on laajahko, avoin hiekkapiha. Koulutoiminta on loppunut ja rakennukset sijaitsevat nyt eri kiinteistöillä.

Siitolan kansakoulu sai koulurakennuksen perustamisvuotenaan 1896. Hirsirunkoinen, profiloidulla empirelaudoituksella vuorattu ja satulakattoinen koulurakennus on rakennettu kouluhallituksen mallipiirustuksen n:o 10 mukaan.

Arviointi

Edustavaa kouluarkkitehtuuria 1800–1900-lukujen vaihteesta maisemallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Koulurakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (sr-8 asemakaavassa 943/29.8.2006)

55 Itä-Siitolan alakoulu, Saniaiskuja 14 b

Kuvaus

Saniaiskujan varrella sijaitseva kolmen koulurakennuksen kokonaisuus muodostuu 1890-luvulla rakennetusta puukoulusta, 1920-luvulla rakennetusta alakoulusta ja 1950-luvulla rakennetusta uudesta koulurakennuksesta. Rakennusten edustalla on laajahko, avoin hiekkapiha. Koulutoiminta on loppunut ja rakennukset sijaitsevat nyt eri kiinteistöillä.

Vanhan koulurakennuksen viereen valmistui vuonna 1924 ratamestari A.W. Järveläisen suunnittelema alakansakoulu. Kapearunkoinen ja jyrkkäkattoinen rakennus on muutettu asunnoksi ja sitä kunnostettiin kesällä 2023.

Arviointi

Melko epätyypillinen 1920-luvun pieni koulurakennus, joka on peruskorjattu ja muutettu asuinkäyttöön.

Kohteella on historiallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti sivistyshistoriaan.

Rakennukseen on tehty kohtalaisen paljon muutoksia.

Ei arvoluokitusta (sr-8 asemakaavassa 943/29.8.2006)

56 Mansikkakosken teräskehikkosilta

Kuvaus

Mansikkakosken 190-metrinen, ristikkorakenteinen rautatie- ja maantiesilta on valmistunut vuonna 1934. Korkeimman hallinto-oikeuden lopullinen päätös sillan rakentamisluvasta saatiin 15. joulukuuta 1933, ja junaliikenne käynnistyi seuraavana syksynä. Sillan alatasolla kulki Kuutostien liikenne vuoteen 1973, jolloin Mansikkakosken maantiesilta, Mansikkalan uusi silta, valmistui. Sen jälkeen alakannella on kulkenut alemman tieverkon tie. Kevyen liikenteen ulokkeilla silta varustettiin 1960. Silta jäi pois ratasiltakäytöstä uuden ratasillan valmistuttua sen vierelle kesällä 2021.

Arviointi

Erittäin edustava 1930-luvun ristikkorakenteinen maantie- ja rautatiesilta maisemallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Kohteen historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan.

Silta edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Kohde on jäänyt pois ratasiltakäytöstä, mutta sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Maakunnallinen

HUOM. Liittyy Ritikanrannan maakunnalliseen arvoalueeseen, mutta ei sisälly aluerajaukseen.

57 Vertanen, Juskunmäenkatu 17

Kuvaus

Siitolan kylään kuuluva Vertasen talon paikka on ollut asuttu 1810-luvun loppupuolelta lähtien. Maatilan päärakennuksen neliömäisyydessä ja suurissa ikkunoissa on kansanomaisesta rakentamisesta poikkeavan huvilatyylin piirteitä. Päärakennus on lähdetietojen mukaan vuodelta 1920. Kaksikerroksisen taitekattoisen hirsitalon julkisivuissa on yhtenäinen vaakalaudoitus ja jugend-tyylisellä puitejaolla varustetut T-karmi-ikkunat. Hirrestä tehty pariaittarakennus on seudulla yleinen aittatyyppi, jota löytyy myös Arposenmäen ja Kiisselin pihapiireistä.

Arviointi

Vuoksen länsirannan vanhoja, 1800-luvun alun, asuinpaikkoja, jossa hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt vanha rakennuskanta.

Kohteella on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen (Ritikankosken rakennusinventointi, 2023)

58 Asemapäällikön talo, Vuoksentie 1

Kuvaus

Imatrankosken aseman ympäristön rakennukset valmistuivat 1892 samanaikaisesti Imatralle kulkevan rautatien kanssa.

Rakennukset on rakennettu ilmeisesti Knut Nylanderin Oulun radalle suunnitteleminen tyyppiirustusten pohjalta ja ne edustavat tuon ajan rautatierakennuksille tyypillistä uusrenessanssia.

Rautatieasema purettiin 1973, mutta alueella on säilynyt rautatieläisten asuinrakennuksia. Vuoksentien varrella on myös kolme muuta asema-alueeseen liittyvää pienempää asuinrakennusta pihapiireineen (kuva alla). Rakennukset ovat hirsirunkoisia, lautaverhoiltuja, yksikerroksisia yhden tai kahden perheen asuntoja. Asemanseutu lehtevine puineen muodostaa miellyttävän miljöö.

Arviointi

Edustava ja hyvin tyylipiirteensä säilyttänyt 1890-luvun asemapäällikön talo maakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan ja sosiaalihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Maakunnallinen (sr asemakaavassa 675/9.11.88)

Osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

59 Rautatieläisten asuintalo, Virtakuja 4

Kuvaus

Imatrankosken aseman ympäristön rakennukset valmistuivat 1892 samanaikaisesti Imatralle kulkevan rautatien kanssa.

Rakennukset on rakennettu ilmeisesti Knut Nylanderin Oulun radalle suunnitteleminen tyyppiirustusten pohjalta ja ne edustavat tuon ajan rautatierakennuksille tyypillistä uusrenessanssia.

Rautatieasema purettiin 1973, mutta alueella on säilynyt rautatieläisten asuinrakennuksia.

Rautatieläisten asuintalossa on ollut pieniä asuntoja kahden eteisen ympärille ryhmittyneenä.

1980-luvulla rakennus siirtyi Vuoksenniskan Nuorisoseuran omistukseen.

Asemanseutu lehtevine puineen muodostaa miellyttävän miljöö.

Arviointi

Edustava ja hyvin tyylipiirteensä säilyttänyt 1890-luvun rautatieläisten asuintalo maakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti liikenteen historiaan ja sosiaalihistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Kohde on säilynyt alkuperäisenä tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Maakunnallinen (sr asemakaavassa 675/9.11.88)

Osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

Maakunnallisessa inventoinnissa mukana olevat alueet ja kohteet

Etelä-Karjalan maakuntaliitto päivittää parhaillaan (2022–2023) maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventointia, ja luetteloa täydennetään erityisesti modernin rakennusperinnön osalta. Maakunnallisessa inventoinnissa mukana olleet kohteet jätettiin pääosin tämän inventoinnin ulkopuolelle. Kohteet on kuitenkin otettu mukaan arvottamiseen, jotta yleiskaavassa voidaan osoittaa niille asianmukaiset suojelumerkinnot.

Alle on koottu maakunnallisesta inventoinnista ne kohteet, joita ei ole vielä käsitelty tässä raportissa. Lähde: Etelä-Karjalan liitto ja KIOSKI. Kuvat: Niklas Nylund

1. Mansikkalan tornitalot, Linnalankuja 1, 3 ja 5, Kauppakatu 2, 4, 6, 8, 10 ja 12

Kuvaus

Alue koostuu kymmenestä 1975–1983 valmistuneesta, yhtenäisestä, betonielementtikerrostalosta. Rakennukset muodostavat viisi korkean ja matalan kerrostalon paria, joissa korkeimmat kerrostalot ovat 14-kerroksisia, matalammat kerrostalot Valtatie 6:n puolella 9-kerroksisia ja Keskuskadun puolella 6-kerroksisia. Tornitalot ovat korkeudestaan ja sijainnistaan johtuen maisemallisesti hyvin tunnistettavia. Tornitalot on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Kirsti ja Erkki Helamaa. Alue on osa laajempaa modernin arkkitehtuurin kokonaisuutta, johon sisältyy lisäksi virastotaloarkkitehtuuria, kulttuuritalo ja kauppakeskus.

Arviointi

Edustavaa ja kaupunkikuvallisesti merkittävää asuinkerrostaloarkkitehtuuria.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja kaavahistoriaan.

Alue edustaa ajalleen tyypillistä kaupunkisuunnittelua ja asuinkerrostalorakentamista (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

2. Mansikkalan virastotalo, Tainionkoskentie 70

Kuvaus

Käpy ja Simo Paavilaisen suunnittelema Mansikkalan virastotalo valmistui vuonna 1990. Rakennuksen toteutus on Imatran liike- ja virastotalokilpailun 1986 voittaneen suunnitelman virastotalo-osa.

Rakennuksessa yhtyvät kaupungintalon ja kulttuurikeskuksen visuaaliset pyrkimykset. Tainionkoskentien puoleisten julkisivujen tumma pronssivuoraus on samanlainen kuin kaupungintalon seinäpintojen vuoraus - pääterveysaseman suunnalta katsottuna puolestaan korostuvat kulttuurikeskuksen mukainen valkoinen väritys ja rakennusmassojen hieman oikukas ryhmittely.

Teräsbetonirunkoinen rakennus sisältää monia toimintoja: mm. nimismiehenkanslian, poliisin, työvoimatoimiston ja kaupungin sosiaalitoimiston tilat. Tummana, monifasadisena ja kulmittain katutasoon työntyvänä virastotalo vaikuttaa voimakkaasti Mansikkalan keskustan miljööseen.

Arviointi

Korkeatasoista virastotaloarkkitehtuuria kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti hallintohistoriaan ja kaavahistoriaan.

Suunnitelma on voittanut liike- ja virastotalokilpailun vuonna 1986. Kohde edustaa 1980-luvulle tyypillistä virastotaloarkkitehtuuria (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

3. Imatran kaupungintalo, Virastokatu 2

Kuvaus

Rakennus valmistui 1970 Arto Sipisen ja Mane Hetzerin suunnitelman pohjalta, joka voitti Imatran kaupungintalokilpailun vuonna 1967. Kolmikerroksinen, teräs-betonirunkoinen, tummalla pronssilla, tummennetulla lasilla ja harmaalla graniitilla katettu konstruktivistinen virastorakennus, jota hallitsee selkeä rakenteellinen jäsentely. Ikkunoiden osuus julkisivujen arkkitehtuurissa on oleellisen tärkeä. Erityispiirteitä ovat kaikkien pääkerrosten läpi ulottuva, graniitilla vuorattu valtuustosalin sekä sisäpiha, jonne pääsee ainoastaan rakennuksen sisäpuolelta.

Monumentaalinen kaupungintalo on perustava osa Mansikkalan 1960-luvulla kilpailun pohjalta syntynyttä keskustasuunnitelmaa.

Arviointi

Korkeatasoista virastotaloarkkitehtuuria kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti hallintohistoriaan ja kaavahistoriaan.

Suunnitelma on voittanut liike- ja virastotalokilpailun vuonna 1986. Kohde edustaa 1960-luvulle tyypillistä virastotaloarkkitehtuuria (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

4. Kulttuurikeskus, Virastokatu 1

Kuvaus

Imatran kulttuurikeskus valmistui vuonna 1986 Arto Sipisen kulttuurikeskuskilpailun voittaneen suunnitelman (1980) pohjalta. Kulttuurimonitoimitalo on kolmi-kerroksinen, teräsbetonirunkoinen ja valkoisilla tiiliharkoilla päällystetty. Pääjulkisivujen jäsentelyssä korostuvat lasin ja metallirakenteiden käyttö. Rakennus jakautuu kahteen perusosaan: pääkirjaston palveluineen sisältävään kirjastosiipeen sekä konserttisiipeen Karelia- ja Kalevasaleineen. Kumpaankin siipeen johtaa oma sisäänkäynti. Rakennus sisältää lisäksi muita kaupungin palveluita, kuten Taide- ja kaupunginmuseon, kulttuuritoimiston, musiikkiopiston ja Kansainvälisen Semiotiikka Instituutin.

Kulttuurikeskus edustaa Arto Sipilälle luonteenomaista muotokieltä, jossa korostuvat jyrkkä funktionaalisuus, tilojen ryhmittely sekä eräänlainen Aallon arkkitehtuurin postmoderni kehittäminen. Valkoinen väri johtaa ajatukset 1930-luvun alkuperäiseen funktionalismiin ja symbolisoi kulttuurielämän henkistä ilmavuutta vastakohtana tummalle ja raskassävyliselle, virastomahdista kielivälle kaupungintalolle.

Kulttuurikeskuksen ja kaupungintalon väliin jää Kansalaistori, jonka alakerrassa on paikoitustilaa. Kansalaistorilla sijaitsevan professori Aimo Tukiaisen Tukinuitajat -veistoksen vuodelta 1948 on kaupungille lahjoittanut Enso-Gutzeit Oy.

Kulttuurikeskuksen Vuoksen puoleisessa julkisivussa on käytetty melko yhtenäistä, jäsentelemätöntä muuripintaa. Eloisuutta siihen tuo Vuoksen lisäksi pieni amfiteatteri, joka on rakennettu kesäisiä näytöksiä varten. Vuoksen läheisyys on otettu huomioon myös sisätiloissa: kirjastosta ja kahvilasta avautuu näköala Vuokselle.

Kulttuurikeskus, kaupungintalo sekä Tainionkoskentien vastakkaisella puolella sijaitseva virastotalo muodostavat yhtenäisen modernin miljöö.

Arviointi

Korkeatasoista kulttuuritaloarkkitehtuuria kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan ja kaavahistoriaan.

1980-luku oli kulttuuritalojen rakentamisessa vilkasta aikaa.

Suunnitelma on voittanut kulttuurikeskuskilpailun vuonna 1980. Kohde edustaa 1980-luvulle tyypillistä julkista arkkitehtuuria (tyypillisuus, edustavuus, alkupe-
räisyys) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

5. Mansikkalan liikekeskus, Tainionkoskentie 68

Kuvaus

Imatran liike- ja virastotalokilpailun vuonna 1986 voittaneen suunnitelman pohjalta rakennettu kauppahalli valmistui 1990; rakennus on Käpy ja Simo Paavilaisen käsialaa. Basilikamallisessa rakennuksessa on nähtävissä 1980-luvun suuntaus konstruktivistisine rakenteineen ja lasilla katettuine basaarikäytävineen. Liikekeskus on moderni jatkaja 1800-luvun kauppahalliperinteelle. Rakennuksen sivuilla olevat mainosminareetit poikkeavat kokonaisuudesta, jonka liikekeskus, viereinen virastotalo ja toisella puolella Tainionkoskientietä sijaitsevat Imatran kaupungintalo ja kulttuurikeskus muodostavat samoina toistuvine teemoineen. Tornikkeiden tarkoitus lienee jatkaa viereisten Mansikkalan 14-kerroksisten tornitalojen vertikaalista rytmiä.

Arviointi

Imatran liike- ja virastotalokilpailun vuonna 1986 voittaneen suunnitelman pohjalta rakennettu liikekeskus edustaa korkeatasoista liikerakennusarkkitehtuuria kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti kaupankäynnin historiaan ja kaavahistoriaan.

Kohde edustaa 1980-luvulle tyypillistä liikerakennusten arkkitehtuuria (tyypillisuus, edustavuus) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi (sr-13 asemakaavassa 1062/17.8.2015)

6. Urheilu- ja uimahalli, Kotipolku 2

Kuvaus

Arkkitehti Einari Teräsvirran suunnittelemat uimahalli (1965) sekä urheilutalo (1981–1982) edustavat 1960-luvun konstruktivistista hallirakentamista. Rakennuskompleksi on teräsbetonirunkoinen ja varustettu liimapuukaarilla sekä kaarikatolla. Uimahallissa on kupari- ja urheilutalossa huopakatto. Vuorauksena on käytetty maalattua betonia, kvartsihiekkatiiltä ja kuultokäsiteltyä lasia. Rakennukset ovat ulkoasultaan valko-tummanruskeat. Kompleksi liittyy Mansikkalan keskustasuunnitelmaan (Aatos Issakainen ja Martti Hakala 1961) ja on voimakkaasti miljöötä määräävä tekijä Pässiniemen-Mansikkalan alueella ja Vuoksen suunnassa.

Arviointi

Arkkitehtonisesti korkeatasoista hyvinvointi-Suomen liikuntapaikkarakentamista 1960- ja 1980-luvuilta.

Kohteella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti kulttuurihistoriaan ja kaavahistoriaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti oman aikakautensa rakentamistapaa ja rakennusteknologian kehitystä (tyypillisuus, edustavuus) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi (sr-3 asemakaavassa 1085/29.1.2018)

7. Honkaharjun sairaala, Honkaharju 4

Kuvaus

Imatran aluesairaalahanke oli esillä 1950-luvun puolivälistä saakka mutta sairaalan rakentaminen alkoi vasta 1960-luvun alussa. R.A. Wessmanin suunnittelema Imatran aluesairaala vihittiin käyttöön vuonna 1964. Honkaharjun alueelle on keskittynyt kaupungin terveyst- ja sosiaalipalveluja sekä Vuoksenniskan vuoropäiväkoti.

Arviointi

1960-luvun aluesairaala, jota myöhemmin laajennettu ja joitain osia myös purettu.

Ei arvoluokitusta

8. Pistetalot, Kanava-aukio 2, 4, 6, 8 ja 10

Kuvaus

Aleksis Lindqvistin ja Charles Haganin 1953–1954 ja 1962 suunnittelema kerrostaloryhmä, joka sijoittuu Vuoksen itäpuolelle Kanavakadun miljöön tuntumaan. Tiilirakenteiset, harjakattoiset, korkeahkot rakennukset muodostavat näyttävän ryhmän Vuoksen itärannan kautta Imatrankoskelle saavuttaessa. Pistetalot ovat aikansa edustavaa kerrostaloarkkitehtuuria, jotka muodostavat miellyttävän kokonaisuuden Kanavakadun rakennusten kanssa.

Arviointi

Edustavaa ja kaupunkikuvallisesti merkittävää asuinkerrostaloarkkitehtuuria.

Alueella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät erityisesti asutushistoriaan ja kaavahistoriaan.

Alue edustaa ajalleen tyypillistä kaupunkisuunnittelua ja asuinkerrostalorakentamista (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys) ja sen alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

Osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä Imatrankosken asemanseutu.

9. Kaukopään Talvikujan alue/Kurkvuorenkatu

Kuvaus

Enso-Gutzeit perusti pohjoiseen rautatien toiselle puolelle kaksi uutta omakotitaloaluetta 1940- ja 1950-luvuilla; toisen lähemmäksi Rautionkylän liikekeskustaa (Talvikujan alue) ja toisen, Alvar Aallon suunnittelemissa rintamamiestaloista koostuvan asuinalueen Kurkvuoreen (Petsamo). Talvikujan alue ei ole aivan niin yhtenäinen ja edustava kuin monet muut Imatran jälleenrakennuskauden asuinalueet.

Arviointi

Jälleenrakennuskauden asuinalue.

Alueen historialliset arvot liittyvät Imatralla merkittävään teollisuushistoriaan ja asutushistoriaan.

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus).

Alueella on tehty kohtalaisen paljon muutoksia, mutta se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Ei arvoluokitusta

10. Päivärannan leirikeskus, Päivärannantie 7

Kuvaus

Imatran seurakunnan omistama Päivärannan Kurssikeskus sijaitsee Immalanjärven rannalla. Kurssikeskus on valmistunut vuonna 1976 ja se on peruskorjattu vuosina 2006–2007.

Arviointi

1970-luvun leirikeskus edustaa tyypillisesti oman aikansa arkkitehtuuria.

Rakennuksessa on tehty kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

Ei arvoluokitusta

11. Vuoksenniskan vesitorni, Tammiharju 2

Kuvaus

1930-luvulla rakennettu, funktionalistinen vesitorni Vuoksenniskalla. Tiilirunkoisen ja -pintaisen vesitornin yläosassa on yksinkertaiset koriste-profiloinnit. Väli-pohjat ovat betonia.

Arviointi

Rakennuksella on historiallisia, rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Historialliset arvot liittyvät melko varhaiseen yhdyskuntatekniikan historiaan.

Rakennus edustaa tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Vesitornit muodostavat usein maisemassa hyvin näkyvät maamerkin. Vuoksen- niskan vesitorni näkyy tällä hetkellä lähinnä länteen Ensonrannantielle.

Arvoluokka: Paikallinen/ ehdotettu maakunnalliseksi

12. Imatrankosken kävelykeskusta, Koskenparras 1–10

Kuvaus

Imatrankosken funkkisrakennukset Koskenpartaan pohjoispuolella on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Vuonna 1995 perustettua kävelykatua ei ole mainittu arvoalueen yhteydessä.

Arviointi

Kävelykatu liittyy oleellisesti maakunnallisesti merkittävään Imatrankosken funkkisrakennukset -arvoalueeseen ja luontevinta olisi liittää katualue olemassa olevaan arvoalueeseen.

Arvoluokka: Maakunnallinen

13. Imatran kesäteatteri, Torkkelinkatu 11

Kuvaus

Valtakunnallisesti arvokkaan Imatrankosken kulttuurimaisemaan kuuluvan Kruunupuiston alueella, Imatran valtionhotellin vieressä sijaitsee yksi Etelä-Karjalan neljästä kesäteatterista.

Arviointi

Alueella on kulttuurihistoriallisia arvoja, mutta rakennuskannalla ei ole sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Ei arvoluokitusta

14. Tuulikallion vesitorni, Vesitorninkatu 13

Kuvaus

Vuonna 1956 valmistunut betonirunkoinen vesitorni, jota on laajennettu vuonna 1966. Toisen maailmansodan jälkeen Suomessa alkoi vesihuollon kehityksen keskeisin vaihe. Vuonna 1951 tuli voimaan ensimmäinen rahoituslaki, jolla edistettiin maaseudun vesihuoltoa. Eniten vesitorneja rakennettiin 1960- ja 70-luvuilla osana vesijohtoverkon kehittämistä.

Arviointi

Arkkitehtuuriltaan mielenkiintoinen, matala vesitorni.

Historialliset arvot liittyvät yhdyskuntatekniikan historiaan.

Ei arvoluokitusta

15. Immolan funkisrakennukset Niskapietiläntie 55, 56, 60 ja 70

Kuvaus

Niskapietiläntien varrella sijaitseva kolmen puurunkoisen ja vaakalaudoitetun sekä yhden rapatun funkisrakennuksen muodostama kokonaisuus. Puurakennukset ovat valmistuneet vuosina 1935–1939 ja tiilirakennus 1960. Niskapietiläntie 55:ssä on ollut alakerrassa liiketiloja ja yläkerrassa asuntoja. Myös Niskapietiläntie 60:ssä on toiminut aiemmin kauppa. Tontilla on lisäksi funkistyylinen autotalli/varasto.

Osassa rakennuksia on tehty laajennuksia, mutta ei muita merkittäviä muutoksia.

Arviointi

Tiemaisemassa merkittävä funkisrakennusten kokonaisuus valtakunnallisesti merkittävän Niskapietiläntien varressa Immolassa.

Rakennuksilla on rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennukset edustavat tyypillisesti historiallista rakennustapaa ja -tyyliä (tyypillisuus, edustavuus, alkuperäisyys).

Rakennuksissa on tehty joitain muutoksia, mutta muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme on säilynyt.

Arvoluokka: Paikallinen

Kohteet sijaitsevat valtakunnallisesti merkittävän Niskapietiläntien varrella.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

5.1 Aluekokonaisuuksiin liittyvät arvot

Imatralla on useita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Näiden lisäksi inventoinnissa nousi esiin yhdeksän paikallisesti merkittävää aluekokonaisuutta ja kuusi vähintään paikallisesti merkittävää aluetta. Osa näistä alueista on jo osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi, mutta aluerajauksia on tarkistettu. Osa taas on mukana meneillään olevassa maakunnallisessa päivitysinventoinnissa, jonka arvotus on vielä vahvistamatta.

Inventoinnissa on kiinnitetty erityistä huomiota Imatran rakennetulle kulttuuriympäristölle tyypillisiin ominaispiirteisiin sekä paikallisiin erityispiirteisiin. Imatran erityispiirteisiin kuuluu merkittävä historiallinen matkailurakentaminen ja vahva teollinen rakennusperintö. Teollisuus on synnyttänyt taajamia kuten Vuoksenniska, Tainionkoski, Rajapatsas ja Teppanala sekä asuinalueita kuten Niskalampi, Mustalampi, Ritikanranta, Kaukopään tehtaan asuinalueet, Rautio, Alvar Aallon tyypitaloalueet, Rautatehtaan asuinalueet sekä Imatran Voiman ja Kuparin asuinalueet.

Imatralla on useita edustavia asuinalueita erityisesti jälleenrakennuskaudelta. Yksi uutena arvoalueena esiin noussut alue on Rautalan harvinaisen yhtenäisenä säilynyt omakotialue Rajapatsaan kaupunginosassa. Asuinalueiden arvot liittyvät niiden rakentamisajalleen tyypilliseen arkkitehtuuriin, mittakaavaan ja materiaaleihin sekä rakennusten sijoitteluun tonteilla. Jälleenrakennuskauden omakotitontilla on tyypillisesti kadun varteen sijoittuva asuinrakennus ja tontin toisella laidalla sijaitseva ulkorakennus. Rakennuksia ympäröi usein puutarha ja tontteja rajaa pensasaita.

Vuoksenniskan pääosin 1930–1960-luvuilla rakennettu keskustaajama on vähintään paikallisesti merkittävä. Pääkatua reunustavat, massoitteeltaan yhdenmuukaiset, kaksikerroksiset, nauhaikkunoin varustetut liikerakennukset antavat taajamalle sen omaleimaisen ilmeen. Rakennukset edustavat funktionalismin niukasti yksityiskohtia sisältävää käytännöllistä arkkitehtuuria.

Historiallinen kerroksellisuus on yksi alueen arvoista, mutta rakennuksia uusittaessa on varottava poistamasta liikaa alueen alkuperäisiä rakennuksia.

Imatran keskustassa Heikinkadun itäpäässä on säilynyt ajallisesti kerroksellinen kokonaisuus 1930–50-lukujen edustavaa asuntoarkkitehtuuria. Väljästi rakennettuun kokonaisuuteen kuuluu puurakenteisia pientaloja sekä tiilirakenteisia kerrostaloja.

Mansikkalan tornitalot ja Kanava-aukion Pistetalot edustavat kaupunkikuvallisesti merkittävää asuinkerrostaloarkkitehtuuria 1950–80-luvuilta. Mansikkalan tornitalot ovat osa Mansikkalan, 1960-luvulla kilpailun pohjalta syntynyttä keskustasuunnitelmaa.

Maaseutumaisia arvoalueita ovat perinteisen asunsa säilyttäneet Viraskorven harvaan rakennettu, laaja peltomaisema sekä Vallinkosken ja Räikkölän raitin varteen rakennetut kylämaisemat, joita leimaa pihapiirien ja pienten peltojen muodostama mosaiikkimainen rakenne.

Saimaan rannan venevajat Lempukassa, Hosseinlahdessa ja Leppälahdessa muodostavat harvinaisen laajan, alueen veneily- ja kalastusperinteestä kertovan kokonaisuuden, jota Imatran kaupunki on ansiokkaasti vaalinut.

5.2 Rakennusperintöön liittyvät arvot

Päiväysinventoinnin perusteella voi todeta, että Imatralla aiemmin inventoitujen kohteiden arvot ovat säilyneet pääosin hyvin. Joitain kohteita, erityisesti kouluja, on kuitenkin purettu viime vuosina. 1930-luvulla rakennetut, edustavat funkiskoulut Kaukopäässä ja Tainionkoskella ovat yksi Imatran erityispiirteistä, joiden merkitys korostuu nyt, kun 1950-luvun koulurakennukset ovat alueelta hävinneet.

Toisen maailmansodan jälkeen alkanut voimakas kasvu näkyy Imatran modernissa rakennusperinnössä. Erityisesti Mansikkalaan arkkitehtuurikilpailujen tuloksena rakennetut virastotalot ja kulttuurikeskus ovat poikkeuksellisen edustavia modernin rakennusperinnön kohteita Imatran kokoisessa kaupungissa.

Moderni rakennusperintö on huomioitu Imatralla jo Lasse Ojosen tekemässä inventoinnissa 1990-luvulla, mikä oli tuohon aikaan vielä harvinaista. Uudempaa arkkitehtuuria ei kuitenkaan vielä tuolloin ole uskallettu arvottaa, joten kaavasuojele on kohdistunut enimmäkseen vanhempaan rakennuskantaan. Nyt mukaan on nostettu osittain maakunnallisen täydennysinventoinnin myötä useita edustavia modernin rakennusperinnön kohteita, joista esimerkiksi kulttuuri- ja urheilukeskukset kuvaavat hyvinvointi-Suomen historiaa. Koska yleiskaava ohjaa

rakentamista pitkälle tulevaisuuteen, on tärkeää, että siinä on huomioitu myös 1990-luvun postmodernismia kuten Imatran seudun sähkön toimitalo ja Linnalan koulurakennus.

Aiemmissa inventoinneissa ei ollut huomioitu Valtion rautateiden perinteistä rakennuskantaa Imatrankosken asemanseutua lukuun ottamatta. Nyt inventointiin otettiin mukaan lisäksi Veturitallit, Immolan asema ja Vaihdemiehen talo Vuoksenniskalla. Immolan asema on parhaiten säilynyt esimerkki Lappeenrannan-Elisenvaaran radan 1930-luvun tyyppiinrakennuksilla tehdyistä asemarakennuksista Imatralla.

5.3 Suositukset

Paikallisesti merkittävät alueet ja kohteet suositellaan suojeltavan ja säilytettävän kuten maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävätkin. Täydennysrakentaminen on mahdollista arvoalueilla, mutta uudisrakennukset tulee sovittaa materiaaleiltaan ja mittakaavaltaan olemassa olevaan rakennuskantaan. Rakennusten sijoitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Haasteellisimpia suojeltavia ovat historiallisesti monikerroksiset alueet, joilla on jo hyvin monenlaista rakennuskantaa. Näillä alueilla tulee kiinnittää huomiota siihen, että ajallinen kerroksisuus säilyy eikä vanha rakennuskanta häviä uudisrakentamisen tieltä, vaan täydennysrakentaminen tukee alueen ominaispiirteiden säilymistä.

Paikallisesti merkittäviä rakennuksia ei saa purkaa. Niihin tehtävät korjaustoimenpiteet tulee suunnitella niin, että ne eivät heikennä rakennuksen arvoja ja ominaispiirteitä. On hyvä muistaa, että huonokuntoiselle ja tyhjillään olevalle rakennuksellekin voi tulevaisuudessa löytyä käyttöä, mutta purettua ei saa koskaan takaisin. Kulttuuriympäristön suojelu ei ole uhka vaan mahdollisuus.

Ehdotukset kaavamääräyksiksi

Suojeltava kohde.

Merkinnällä on osoitettu kulttuurihistoriallisesti ja/tai kaupunkikuvallisesti arvokkaat rakennukset, joiden purkaminen on maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 mom:n nojalla kielletty. Rakennuksessa suoritettavat korjaus- ja muutostyöt sekä muu täydennysrakentaminen tulee tehdä siten, että kohteen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot säilyvät. Rakennusta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Kulttuurihistoriallisesti ja/tai kaupunkikuvallisesti merkittävä alue.

Merkinällä on osoitettu kulttuurihistoriallisesti ja/tai kaupunkikuvallisesti arvokkaat tai muut merkittävät rakennetun ympäristön kokonaisuudet. Alueen arvokas rakennuskanta ja ympäristö tulee säilyttää. Rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne siten, että uudis- ja korjauskenttäminen rakentamistavaltaan, materiaaleiltaan ja mittakaavaltaan liittyy olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön. Aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

6 LÄHTEET

6.1 Kartat ja ilmakuvat

Maanmittauslaitos:

Paikkatietoikkuna <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Vanhat painetut kartat <https://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

6.2 Kaava-aineistot

Etelä-Karjalan liitto: Etelä-Karjalan maakuntakaava-aineistot

Imatran kaupunki: Kestävä Imatra 2020 yleiskaava ja asemakaava-aineistot

6.3 Kirjallisuus, raportit, selvitykset

Etelä-Karjalan maisema- ja kulttuurialueselvitys, osa 2. 2008.

Etelä-Karjalan liitto: Modernin rakennusperinnön täydennysinventointi 2023.

Keskeneräinen aineisto.

Ojonen Lasse: Imatran rakennetun ympäristön kohteet. 1994.

IMATRAN RAKENNETUN YMPÄRISTÖN KEHITYSVAIHEET. Imatran oyk. Imatran kaupunki, Ramboll Finland Oy. 13.02.2020

KAUKOPÄÄN, IMATRANKOSKEN JA TAINIONKOSKEN KOULURAKENNUSTEN SEKÄ KUMPPANUUSTALON RAKENNUSHISTORIALLINEN SELVITYS. Imatran kaupunki, Ramboll Finland Oy. 31.8.2016.

Honkapirtti, kohde- ja alueinventointi sekä suunnittelusuositukset. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 15.9.2017.

Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys. Torkkelinkatu 7 ja 11. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 14.5.2021.

Ahola Teija: Imatrankosken rakennusinventoinnin täydennys 2022. Raportti 21.10.2022.

Vuoksenniskan keskustan kehittämissuunnitelma 2010. Imatran kaupunki, Arkkitehti-toimisto Mikko Heikkilä Sito Oy, Pöyry Finland Oy, Tuomas Santasalo Ky.

Piltz Martti: IMATRAN KANAVAKADUN HISTORIASELVITYS. Mobilia, 2014.

6.4 Muut

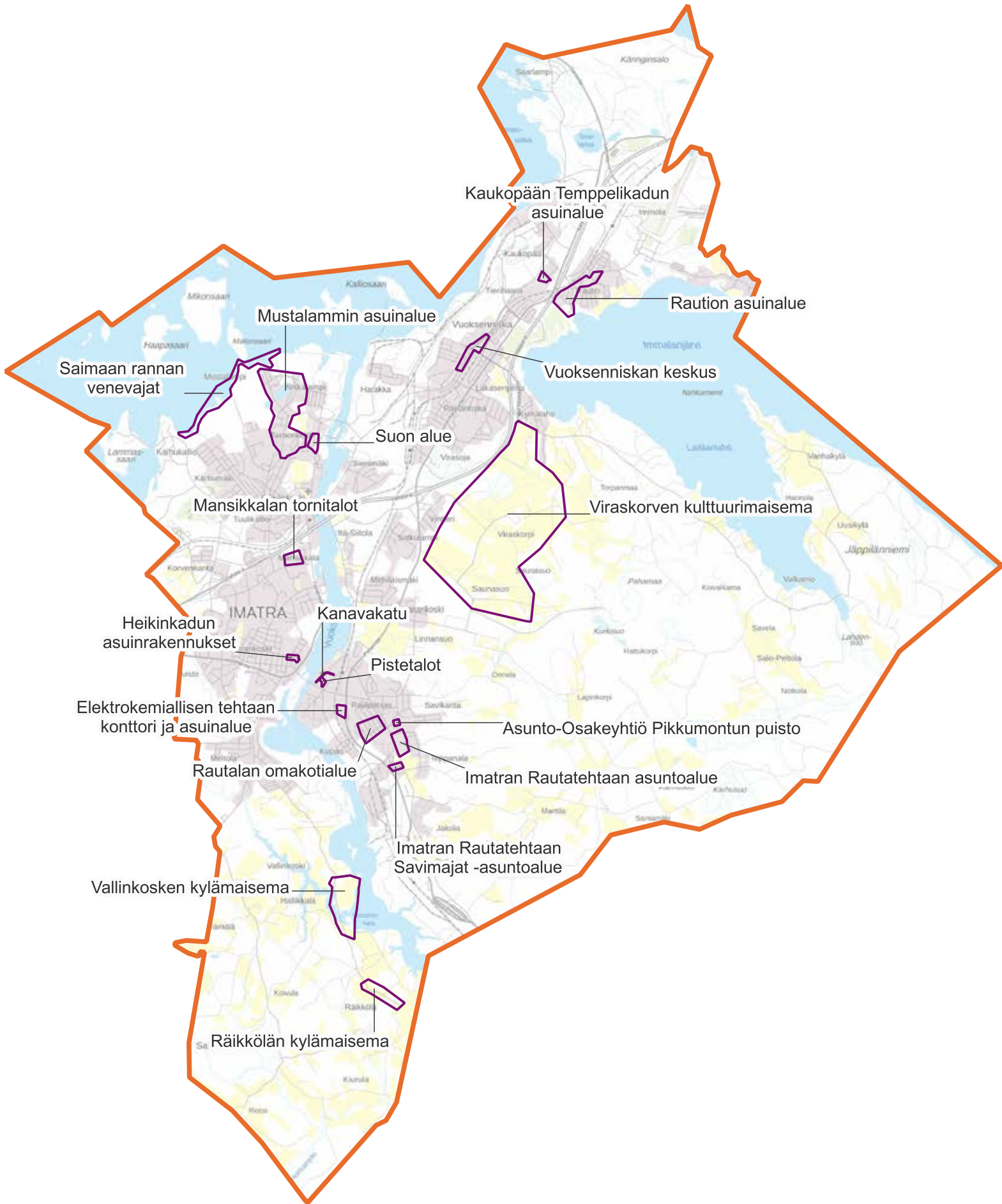
Museovirasto: Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.

www.rky.fi

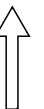
Lappeenrannan museo: KIOSKI-kulttuuriympäristötietokanta.

 Kuntajako

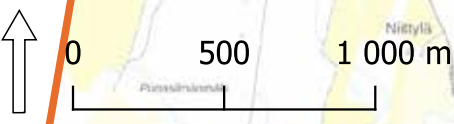
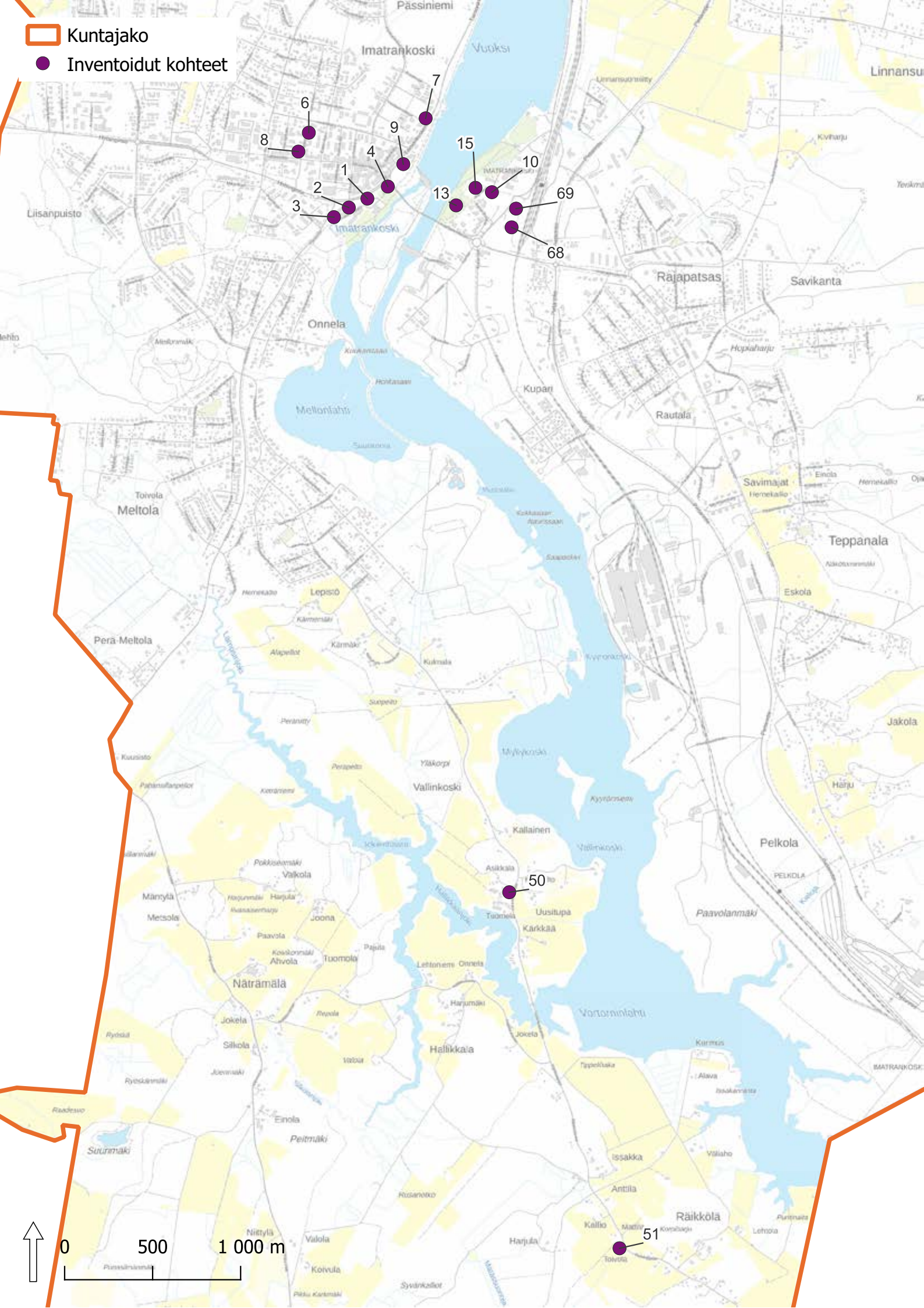
 Inventoidut alueet

0 1,5 3 km

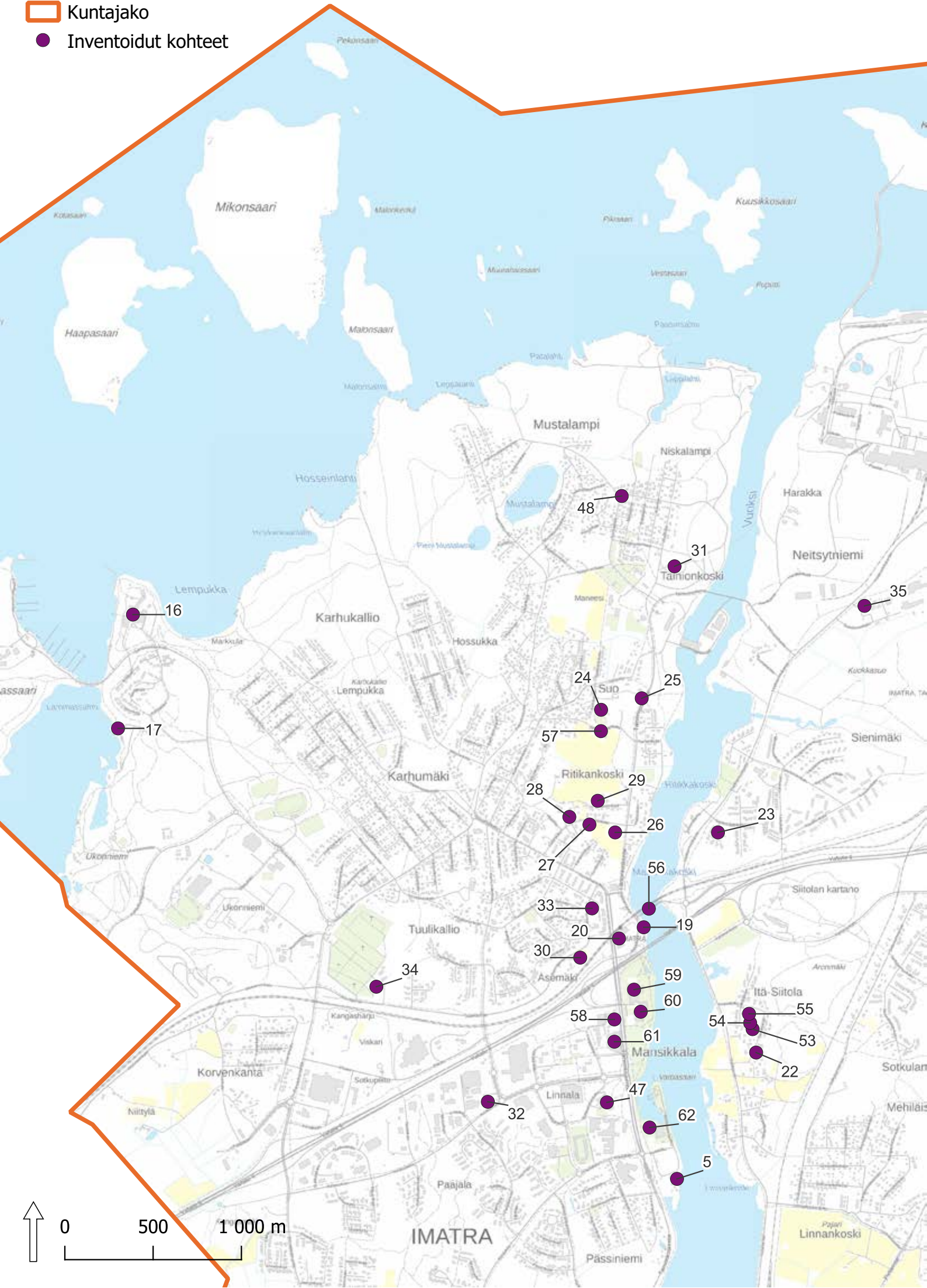

- Kuntajako
- Inventoidut kohteet

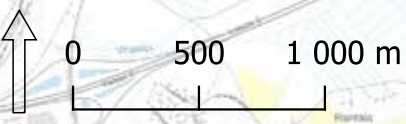
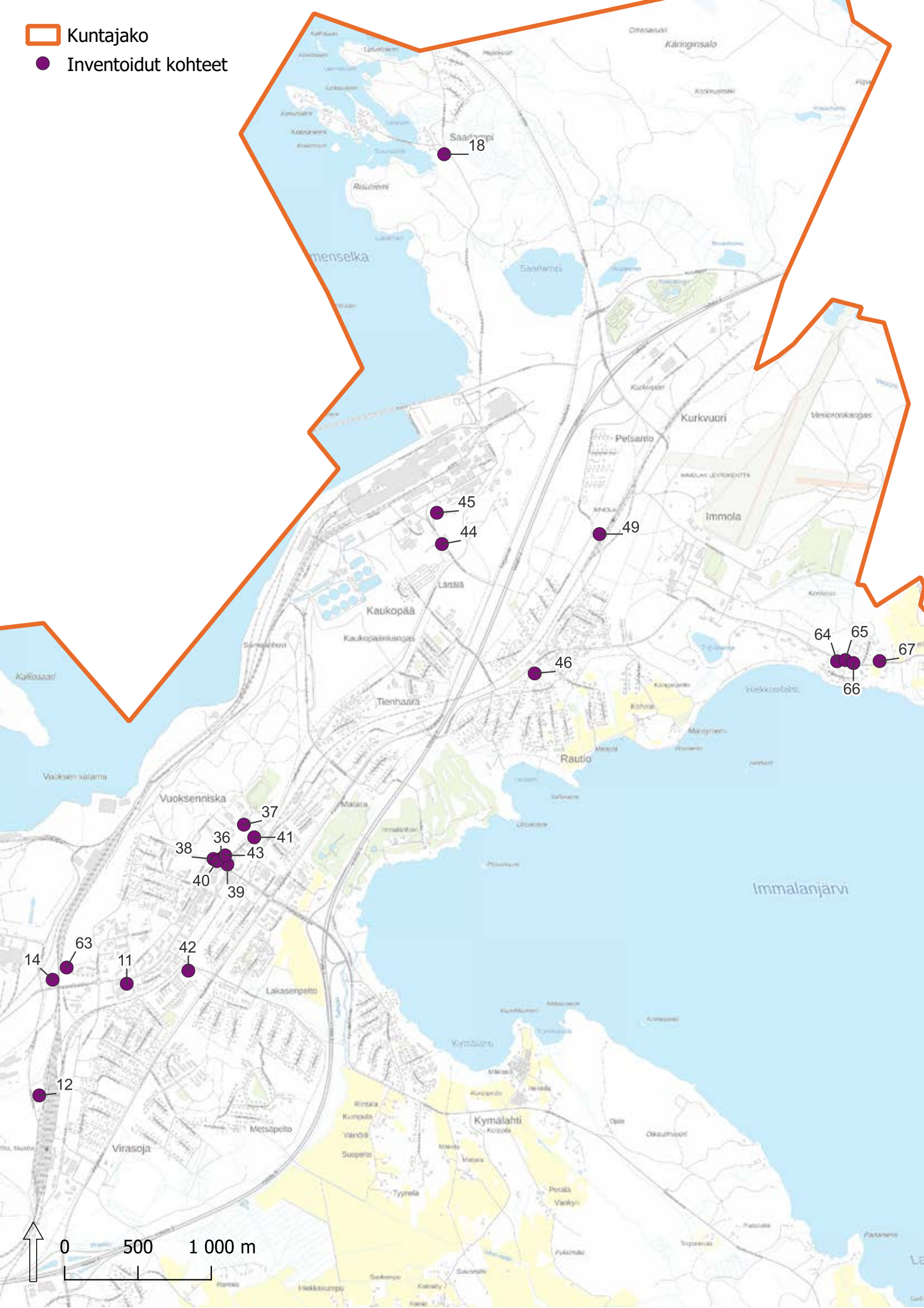

 Kuntajako

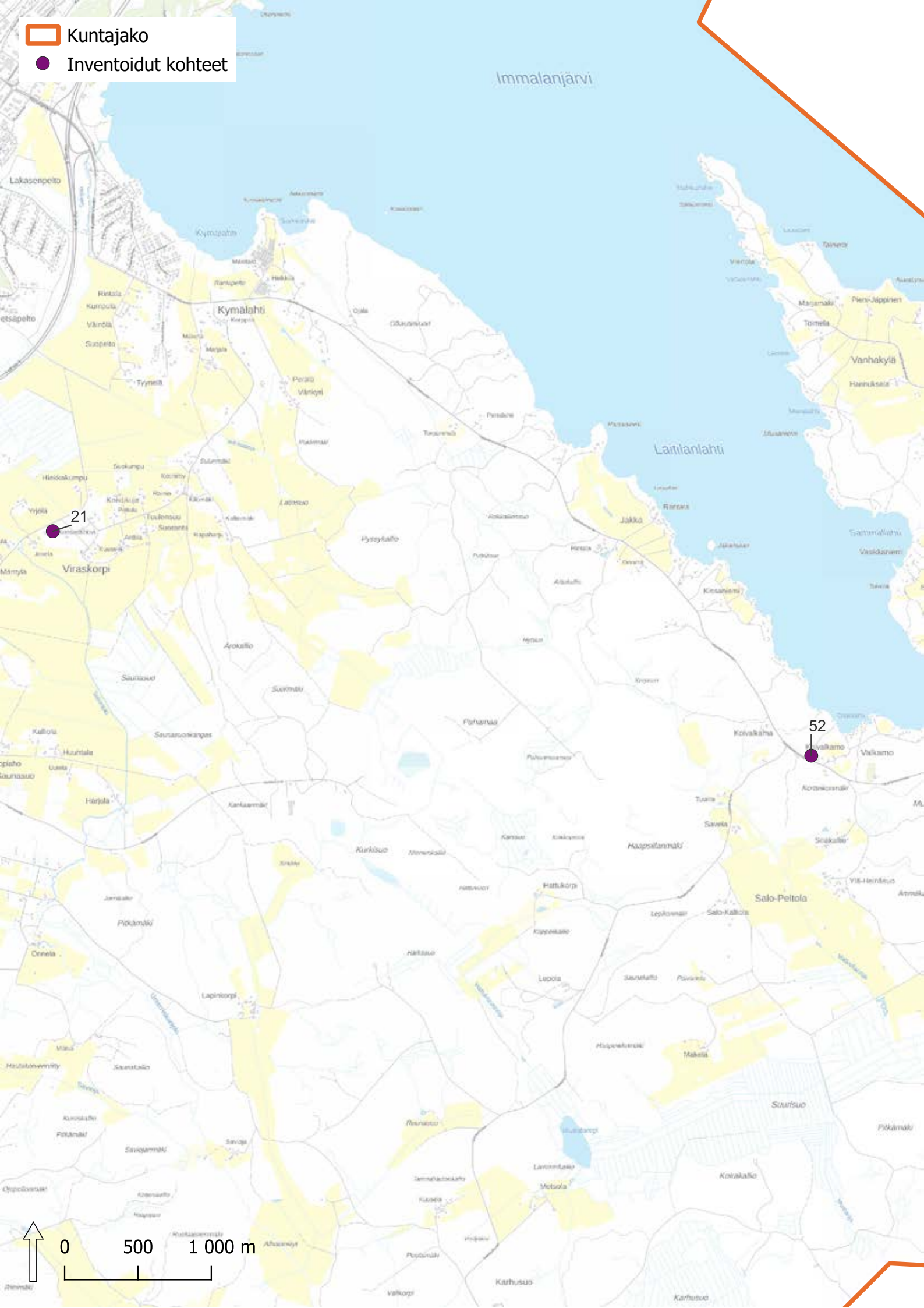
 Inventoidut kohteet

- Kuntajako
- Inventoidut kohteet

- Kuntajako
- Inventoidut kohteet

Immalanjärvi

Kymälähti

Laitilanlahti

52

21

Salo-Peltola

